

ČASOPIS RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI V PRAZE

Řídí redakční kruh.

Ročník XV.

1 9 4 3

Číslo 1.

O B S A H:

Vstupujeme do XV. ročníku časopisu	3
PhDr. Antonín Haas: Rodopisný význam piaristických archivů	4
Josef Žourek: Přehled narozených hanácké dědiny Rataj u Kroměříže v letech 1627 až 1940	8
Red. Rudolf Kryl: Rod Karla Tupého — básníka Boleslava Jablonského	14
Dr. Václav Bartůněk: Oddací matrika farního úřadu ve Slapech z r. 1644	17
Literatura	24
Zprávy	26
Spolková činnost	29
Soupis rodopisců	30
Naše rovy	31
Rodopisná hlídka (Dotazy a odpovědi)	2 a 32

Vydává svým nákladem Rodopisná společnost v Praze II,
Těšnov č. 65. Tel. 60.241, 64.741. Šekový účet poštovní spoř.
v Praze č. 90.686.

Odpovědný redaktor: Jan Petr.

Vytiskly Grafické závody Pour a spol., Praha I.
Waldhauserova 17.

Užívání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt v Praze čj. 77037/IIIa 1940.
Dohlédací poštovní úřad Praha 6.

Vyšlo 15. března 1943.

RODOPISNÁ HLÍDKA.

Dotazy a odpovědi.

Dotazy:

Bouška (Bouška), údajně svobodníci neb zemanové před r. 1650 na Dobříšku a obou Kamýcích i jinde.

Jan Adam Czerwenka, v r. 1721 hejtman panství Žirovnického. Manželka neznámá. Kdy a kde se narodil? Jak se jmenovala jeho manželka?

Jan Mich. Czerwenka, v r. 1751 obroční a v r. 1759 purkrabí panství Uhřiněves, manželka Alžběta, roz. ? (Snad Horalková z Kostelce n. Č. Lesy.) Kdy a kde se narodili?

Sklenář, pátrá se po přísl. tohoto rodu ze Zdicke, Berounska a Hořovicka. Po předch. úmluvě úhrada výdajů.

Sklenář Josef, lesník, syn Josefa, sedláka z Řevnic čp. 29, nar. 19. III. 1818. Oddán 1. V. 1848 v Řevnicích s Josefou Zavrtalovou. Děti: Marie, * 5. V. 1849, Bedřiška, * kolem r. 1851. Roku 1854 odešla rodina z Řevnic. Pátrám po této rodině. K. Sklenář.

Křesadlo. Prosím o zprávy o nositelích tohoto jména a jména Krzesadlo před r. 1670. Data a zprávy honoruji po předch. dohodě.

R. v. Procházka.

Láska. Hledám úmrtní místo Josefa Láska a jeho manželky Alžběty Láskové, roz. Pidimové († 1830). Kde se toto jméno vyskytuje? Jaký je původ tohoto jména. Kde seděl u krále uvedený v r. 1466 Blažej Láska, rytíř z Láska a kam se poděl jeho potomci. Kdo byli držitelé alod. statku „Lasko“ (Lazsko) u Milína na Příbramsku? Horčička — Hořčička. Kde a kdy se vyskytuje tato jména.

Aggermann, Agermann, Agrman, Ackermann, Akkermann, Akrmann a pod. Kdo má mezi svými předky následující: I. František Jiří Václav Aggermann-Ackermann, nar. 22. 3. 1771 v Berouně; II. Václav Antonín Aggermann-Ackermann, nar. v Berouně 25. 1. 1773; oba synové Christiána Aggermanna, regimentschirurga u ppl. 54 (Callemburg) a Barbory Evy, roz. Kechové z Plzně; III. Alois Jakub Aggermann-Ackermann, nar. 12. 12. 1805 v Nových Benátkách, syn vrch. aktuára Josefa Christiána Aggermanna, pozdějšího purkrabího na Týnci u Klatov a Aloisii Wenderové, dcery hospodář. ředitelé velkostatku Jakuba Wendera z Nových Benátek. Osud těchto tří hledaných jest neznám.

Cenefels, Zehnefels, Zemerfelsun, Zmefels a pod. V kterých matrikách přichází jména tato v XVII. stol. V kterých krajích se tato jména vyskytují?

Dejmek Frant. Odkud přišel do Hostouně čp. 27 u Kladna, kde a kdy se narodil. Jak se jmenovala jeho manželka, kdy a kde se narodila. Hledaný † 17. VIII. 1796 v Hostouni, měl syna Václava, nar. 1779. Kde se tento narodil? Byl oddán 14. V. 1797 v Hostouni s Magdalennou Pegsskovou a zemřel 4. IV. 1832.

Odpovědi:

8. Pan Řehák jest zaměstnán v Naftaspol, dále v Národní odbor. ústředně zaměstnanecké v Praze XII, Bismarkova 4.
105. Rodina Hruškova žije v Slabcích u Rakovníka, jiná pak v Hracholuskách, p. Slabce.

ČASOPIS RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI V PRAZE.

Ročník XV.

1 9 4 3

Číslo 1.

Vstupujeme do XV. ročníku časopisu.

Listujeme-li ročníky Časopisu rodopisné společnosti, které tvoří již knihovničku samu pro sebe, máme před sebou krásný kus vykonané práce na poli rodopisném. Kolik významných jmen najdeme mezi přispívatelem časopisu, kolik vědních odvětví, přimykajících se k rodopisnému studiu, je tu zastoupeno! Celou tuto mnohaletou obsáhlou činnost prostupovala snaha prospět rodopisu a rodopisným pracovníkům. Časopis byl jim rádcem i prostředníkem v jejich práci.

S touto vůlí a s timto programem vstupujeme i do letošního, do určité míry již jubilejního ročníku. Chceme sloužit rodopisu a rodopiscům. Vedle článků a úvah pracovníků vědeckých budeme stejně tak podle možnosti zařadovati příspěvky našich praktických, nadšených rodopisců, jejichž řady rostou ve všech společenských vrstvách. Budeme dbát pestrosti časopisu vedením stálých rubrik, zejména zpráv organizačních, rozhledu po odborné literatuře, hlídky rodopisné a pod. Pokud nebude možno pro nedostatek místa zařaditi některé příspěvky pro větší jejich rozsah, budou uloženy v knihovně Rodopisné společnosti, rádně zaregistrovány a budou na přání půjčovány členům k účelům studijním.

Vedle časopisu budeme dbát o vydávání vhodných příruček a pomůcek pro rodopisce. V tom směru bylo již potřebné zařízeno.

Zveme upřímně k spolupráci všechny, kdož mají pro činnost Rodopisné společnosti zájem a mohou svým přinosem prospěti věci rodopisné.

Redakční rada „Časopisu Rodopisné společnosti“.

Th. Dr. V. Bartůněk.

Ph. Dr. K. Doskočil.

RNDr. J. Psotničková.

Rudolf Kryl, výkonný redaktor.

Jan Petr, odpovědný redaktor.

Rodopisný význam piaristických archivů.

Piaristický řád stejně jako jesuitský patří k novověkým řeholím, které na rozdíl od starších řádů kladou hlavní váhu své činnosti na praktický život a nikoliv na kontemplaci. Toto zaměření se zrcadlí nejen v jejich organisaci, nýbrž také i v jejich archivech. Španěl sv. Josef Kalasánský, zakládaje na počátku XVII. věku řád chudých bratří P. Marie pobožných škol (fratres pauperes B. Virginis Mariae scholarum piarum), zavazoval nové řeholníky nejen k apoštolské chudobě, nýbrž ukládal jim také a především krásný a vznešený úkol, aby zasloužili svůj život pečlivé výchově mládeže, v tom hlavně chudých a opuštěných dítěk. Proto v době, kdy školství ještě nebylo věcí veřejnou a státní — v našich zemích tomu bylo až do poloviny 18. stol. — byli to v prvé řadě piaristé, kteří se starali o školskou výchovu a jako učitelé si také získali největší známosti a největších zásluh o vzdělání českého lidu.

Zůstane naši trvalou pýchou, že v našich zemích vznikly po mateřské provincii italské první zaalpské piaristické koleje a brzy poté také první zaalpská provincie tohoto řádu. Již roku 1631 povolává olomoucký biskup a kardinál František z Dietrichsteina piaristy na své panství do Nikolsburgu a o dva roky později zakládá plukovník František Magni profesní dům ve Strážnici. Do Čech byli uvedeni piaristé roku 1640, a to do Litomyšle zásluhou Frebonie hraběnky z Pernštejna. Obliba nové řehole rychle vzrůstala, takže v době největšího jejího rozkvětu, t. j. v XVIII. stol., skládala se tato zaalpská provincie z více než 20 kolejí. Jich sídlem v Čechách a na Moravě byly: Praha, Benešov, Beroun, Boleslav Mladá, Brandýs nad Labem, Budějovice, Kroměříž, Kyjov, Lipník, Litomyšl, Rychnov nad Kněžnou, Slaný a Strážnice; k nim v polovici XIX. stol. přibyl ještě Nepomuk. Mimo území Protektorátu byly koleje v Auspitz, Brüx, Duppau, Freudenthal, Freiberg, Haida, Nikolsburg, Schlackenwerth, Mährisch-Trübau, Alt-Wasser a Weisswasser. Rychlý rozvoj řádu právě v českých zemích způsobil pak, že v polovici XIX. věku bylo z původní „provinciae Germaniae“ vytvořeno několik nových provincií, zatím co vlastní jádro, k němuž patřily především naše země, dostalo jméno „provincia Bohemiae“, která se udržela až po současnou dobu.

Po rychlém a nebývalém rozkvětu v XVIII. století a na počátku následujícího věku nastal však stejně rychlý pokles. Vedle všeobecných podmínek (odklonu od náboženství, poklesu kupní ceny peněz a podobných) hlavní příčinu úpadku lze spříčovat v interkonfesijních a školských zákonech ze sedesátých let minulého století, podle nichž veškeré školy byly rozděleny na veřejné, t. j. z prostředků státních a zemských vydržované, kdežto všechny ostatní byly prohlášeny za soukromé. Učitelská místa

na veřejných i soukromých školách se od té doby obsazovala veřejnou soutěží, takže i na řádovou školu se mohl dostati světský učitel a profesor. To vše znamenalo vlastně konec piaristického rádu, neboť podle slov provinciála P. Vavřince Žinka „rád piaristický jakožto rád školský není myslitelný beze škol.“ Od poloviny 19. stol. zmenšuje se tedy počet škol i kolejí, takže v současné době trvají pouze domy v Praze, Mladé Boleslavi, Litomyšli a ve Strážnici, jakož i v Nikolsburgu, ovšem všude beze škol. Písemné pozůstatosti zrušených kolejí byly staženy do sídla provinciálova, jímž od padesátých let minulého století jest Praha. R. 1941 byl piaristický archiv pražský spolu s mladoboleslavským a litomyšlským uložen v archivu země České jako depositum.

K úvodním slovům jest nutné připojiti ještě stručné vylíčení organizace rádu. Nejvyšším představeným jest řádový generál, který sídlí v Rímě. Jemu podléhají provinciálové, t. j. představení jednotlivých provincií. České země patří, jak již bylo řečeno, k nejstarší zaalpské provincii, která se původně nazývala „provincia Germaniae“, v polovině XVIII. stol. vznikla pak samostatná „provincia Bohemiae“. Provinciál stojí v čele veškerých kolejí ve své provincii, jejichž představení se nazývají rektori. Jim ku pomoci bývají někdy voleni asistenti, zatím co školy řídí prefekti. Sídlo provinciálovo nebývá pevně stanoveno. Představený provincie, k níž patřily Čechy a Morava, sídlem ponejvíce v Nikolsburgu, někdy též v Lipníce, od poloviny XIX. věku téměř výhradně v Praze. V každé provincii bývá pak ještě jedna kolej určena k výchově noviců. Tento tak zv. noviciát byl z počátku ve Strážnici, později v Lipníce a po zániku tamního piaristického domu jest opět ve Strážnici.

Bыло potřebí, abych se zmínil poněkud šíře o dějinách a organizaci piaristického rádu, protože jedině tak poznáme, co zajímavého se najde v jejich archivech pro rodopisné bádání. Písemné památky toho druhu lze rozdělit zásadně ve dvě oddělení: na pramenné zprávy, které se týkají jednotlivých členů rádu, a na seznamy žáků piaristických škol, čili tak zvané matriky.

Z prve skupiny se zmiňují především o stručných seznamech všech příslušníků provincie, které se nazývají nejčastěji „catalogi cleri“. V nich najdeme řeholní i občanské jméno každého piaristy, jeho národnost, rodnou obec s udáním diecése, rok a den narození, datum ohlášky (přijetí řeholního roucha, vestitio), den, kdy složil slavnostní sliby (professio), jeho hodnost a konečně i datum úmrtí. Do této knihy se zapisovalo v tom pořadí, v jakém vstupovali novicové do rádu.

Podrobnější životopisná data obsahují knihy zemřelých, zvané „libri suffragiorum“, „libri defunctorum“, „historiolae defunctorum“ a pod. Když zemřel jakýkoliv člen provincie, zapsal provinciál stručný či obsáhlejší záznam o tom do provinciální kroniky a vydal zvláštní list, v němž bylo uvedeno občanské i rádové jméno zesnulého, jeho rodiště a stručný životopis s celko-

vým oceněním jeho osobnosti pro řád i pro školy. V této životopisné črtě se vzpomínalo místa jeho novicátu a dále se vypočítávaly všechny školy, na nichž učil, spolu se seznamem učebních předmětů, jež přednášel. Takový list dostala každá kolej s příkazem, aby jej zapsala do své knihy zesnulých. Proto jsou všechny „libri suffragiorum“ stejné, i když byly vedeny v různých kolejích téže provincie. Rozdílné naproti tomu jsou knihy, vedené rovněž v každé kolejí zvláště, do nichž se zapisovali každého roku všichni členové jednoho a téhož řádového domu s poznámkou, jakou hodnost nebo jaký úřad, ať duchovní či učitelský, zastávali. Jsou to tak zvané „libri familiae“. Na konci každého roku se posílaly seznamy tohoto obsahu z jednotlivých kolejí představenému provincie, který na jejich základě sestavoval katalog celé provincie. Ten vycházel pravidelně každý rok, a to tiskem.

K dokreslení duchovního portrétu jednotlivých členů řádu slouží dále četné rukopisy vědeckých spisů, které učení a vzdělaní piaristé si buď opisovali k své učitelské a vědecké potřebě nebo jejichž autory byli sami. Musíme mít stále na paměti, že piaristé se nespokojovali pouhým postupováním vědeckých a učebních poznatků jednou generací druhé ve školních lavicích, nýbrž že také sami přispívali hřivnou nikoliv nepatrnou k vědeckému rozvoji ve všech oborech lidského snažení po hlubším poznání a po dalším pokroku. (Srovnej: Schaller, Gedanken über die Ordensverfassung der Piaristen und ihre Lehrart, Praha, 1805.)

Tolik o pramenech, které přispívají k osvětlení života samotných členů řádu. Bylo by proto velmi záslužnou prací, kdyby se na základě těchto archiválií založila kartotéka všech piaristů v našich zemích. Ulehčila by se tím značnou měrou práce jednotlivým rodopisným badatelům, neboť skutečnost, že ten neb onen rod měl člena v tak důležitém a váženém řádě, jest zajisté povznášející. Vedle toho by to však byl i záslužný příspěvek ke kulturním dějinám českého národa i k jeho jistě nemalému podílu na vědeckém pokroku celé lidské společnosti.

Avšak nejen přímé členství v tomto učeném řádu, nýbrž začasté již pouhá návštěva proslulých piaristických škol dodávala žákům vážnosti a úcty v bližším i vzdálenějším okolí. Po té stránce jsou zase pramenem jedinečné důležitosti š k o l n í m a t r i k y. Byly zajisté vedeny u všech škol piaristických, ať nižších obecných či vyšších středních, zachovala se z nich však jen mizivě malá část. Z pražských škol jest to matrika žáků normální školy z let 1781—1817, na níž navazuje hlavní škola 1818—1862 a poté obecná škola 1871—1919. K nim lze přiřaditi ještě seznam výborně prospívajících žáků z let 1840—1867 a protokoly o školní docházce a prospěchu žáků z let 1885—1893. Pro novoměstskou nižší reálku uvádí trídí knihy z let 1834 až 1878. Z ostatních škol jest v pražském piaristickém archivu uložena matrika gymnasia v Lipníce z let 1740—1820, v mlado-

boleslavském řádovém archivu najdeme třetí díl matriky kosmonoského gymnasia (předchůdce mladoboleslavského) z let 1759 až 1824 s řadou knih pochvalných uznání z konce XVIII. a z počátku XIX. století, vedených podle jednotlivých tříd, a s třídní knihou terciánů z let 1857—1863. Litomyšlské školy jsou ve svém archivu zastoupeny třídní knihou páté třídy gymnasia ze školního roku 1854—1855, knihou čestných odměn 1828—1867 a seznamy žáků od 1863 až do 1886. O nepatrných zlomcích, týkajících se většinou jen jedné třídy nebo jednoho školního roku, není zajisté potřebí, abych se šíře zmiňoval.

V nejstarších matrikách najdeme pouze strohé seznamy žáků podle jednotlivých tříd ke každému školnímu roku zvláště. Pořadí zápisů jest abecední podle křestních jmen, teprve od poslední čtvrti XVIII. věku se zapisují žáci podle příjmení. Vedle jména jest poznamenána ještě národnost, rodiště a věk s případnou poznámkou, že žák již během svých studií vstoupil do stavu duchovního, nejčastěji přímo k piaristům, nebo zase naopak, že předčasně opustil školy. V pražských matrikách k této údajům přistupuje ještě jméno a zaměstnání otce, později jest i zaznamenáno, z jaké školy žák přichází, jakou známku má z chování a oceňuje se i jeho celkové schopnosti i stupeň pokroku v nabývání školských vědomostí. Knihy z druhé poloviny XIX. století se pak již v ničem neliší od dnešních třídních knih, které zaznamenávají prospěch každého žáka v jednotlivých předmětech.

Jako při vlastních členech řádu jsem upozornil na význam vědeckých spisů pro hlubší poznání jejich duchovního života, tak na tomto místě se zmiňují o obdobných písemnostech, které zase dovolují blíže nahlédnouti do duší jednotlivých žáků. Jsou to písemné úkoly při zkouškách dospělosti, které se zachovaly ze šedesátých a sedmdesátých let minulého století od absolventů litomyšlského gymnasia. Maturitními předměty, z nichž se tehdy skládaly písemné zkoušky, byly latina, řečtina, němčina a čeština i matematika. Sem lze ostatně zařaditi i stručnou připomínku o školních vysvědčeních a o zápisech o zkouškách na litomyšlských řádových školách z dvacátých až čtyřicátých let 19. stol.

Z naznačeného přehledu vyplývá, myslím, sdostatek cena i význam piaristických archivů pro rodopisné bádání. Není zde pramenů rázu farních matrik nebo pozemkových knih, na jejichž základě jest možné sestaviti souvislou řadu předků; prameny piaristického původu slouží spíše k dokreslení vnějších i vnitřních osudů a povah jednotlivců.

Po této stránce jsou však pramenem vzácným, ceny namnoze jedinečné.

Josef Žourek:

Přehled narozených hanácké dědiny Rataj u Kroměříže v letech 1627 až 1940.

Popis obce.

Hanácká dědina Rataje leží 5 km západně od Kroměříže. Její území, měřící 7 km², se rozkládá v mírně zvlněném kraji a má velmi úrodnou půdu. Na návrší západně od osady je ratajský les. Na jeho okraji je sad s hřištěm zvaný Havlova niva; odtud je daleký rozhled až k Hostýnu, Přerovu, Olomouci a na jih k pásmu Zdouneckých hor.

Rataje neleží na dráze; s okolními dědinami a městem jsou spojeny pěti silnicemi. V osadě jest veliký gotický chrám o dvou věžích, starobylá fara, vyhlížející jako venkovský zámek, čtyřtřídní obecná škola, pošta a četnická stanice. Fara byla zřízena v XI. století, škola v XVI., kdy ji založili Čeští bratři.

Přes značný počet úřadů jsou Rataje obcí poměrně nevelikou. Čítají ve 125 domech 600 lidí. Obyvatelstvo je vesměs národnosti české a kromě 30 nekatolíků katolické.

Jádrem dědiny bylo po 300 let 47 selských usedlostí. Jejich obytná jednopatrová stavení, 20 m dlouhá, dotýkají se štíty a po délce hledí do návsi. Tvoří dvě řady podél silnice směrem poledníkovým.

Za každým selským stavením je dvůr o rozloze asi 400 m², po jehož jedné straně se k obydli přimykají chlévy, po druhé straně stojí o samotě kůlna pro hospodářské náradí a stroje. Dvůr je plotem oddělen od zahrady vysázené ovocným stromovím. Zahrada měří 15 arů a říká se jí „humno“; stodola ji uzavírá. Selské stodoly se také štíty dotýkají a tvoří dvě souvislá pásmá. Za každou stodolou je druhá zahrada zvaná „záhumenka“ o rozloze 40 arů.

K řadám selských usedlostí se na jejich koncích připojuje 80 domkářských chalup s malými staveními a chlévy, s drobnými dvorky a zahrádkami.

Držitelům selských usedlostí se říká „sedláci“, chalupníkům „domkáři“ a podruhům „hofeři“. Někteří domkáři se zaměstnávají kromě zemědělství také řemesly. Hofeři pracují na selských usedlostech jako zemědělští dělníci nebo v městě na stavbách jako zedníci, tesaři a nádeníci.

Sedláci byli po 300 let rozděleni na tři skupiny: pololánky, čtvrtlánky a podsedníky. Toto rozdělení se dodnes dodržuje, ale od roku 1870, kdy bylo zákonem dovoleno odprodávat pole od selských usedlostí, není již tak přesné. Pololánků mívá 12 ha pole a 4 ha lesa, čtvrtlánků 6 ha pole a 3 ha lesa, a podsedníků 4 ha pole a 3 ha lesa.

První domkáři se v Ratajích objevili až po roce 1780 a byli do r. 1870 bezzemky. Hospodařil-li domkář, pak byl toliko nájemcem selského pole.

Pololáníků bývalo v naší obci 25, čtvrtláníků 10 a podsedníků 12. Za posledních 70 let bylo několik selských usedlostí rozdrobeno a dnes je u nás již jen 21 pololánů, 6 čtvrtlánů a 7 podsedků. Třináct selských usedlostí je rozbito a o jejich pole si zvětšili své usedlosti ostatní sedláci a domkáři. Ze zbylých 34 selských usedlostí se hospodaří toliko na 25; devět jich má pole v nájmu.

Selství jest u nás na pozvolném, ale trvalém a snad nezadržitelném sestupu. Ve větších osadách našeho okolí, ve Zdounkách a ve Zborovicích, již dokonává a v dohledné době zanikne úplně.

Přehled ratajských matrik:

Ratajské matriky začínají rokem 1627. Nejstarší až do 1660 jsou na faře ve Zdounkách, neboť v těch časech byla ratajská farnost se zdouneckou spojena a kněz bydlil ve Zdounkách.

První naše matriky jsou neúplné. Chybějí zápis y z let 1643 až 1648, řídké jsou zápis y z let 1648 až 1660; u matriky narozených chybějí také léta 1660—1669.

Ostatní matriky jsou úplné a přesné.

Přehled narozených dětí dle počtu a pohlaví:

Období	chlapci	děvčata	celkem	v té době žilo v obci asi
1627—1700	337	253	590	350 obyv.
1701—1750	458	372	830	400 obyv.
1751—1800	609	488	1097	450 obyv.
1801—1850	501	472	973	480 obyv.
1851—1900	358	403	761	540 obyv.
1901—1940	279	245	524	600 obyv.
Za 300 let:	2542	2233	4775	

Za 300 let, od 1627 do 1940, se v Ratajích narodilo celkem 4775 dětí, které jsou v matrikách zapsány; z nich bylo 2542 chlapců a 2233 děvčat.

Počet narozených ustavičně stoupal a okolo roku 1800 dosáhl vrcholu; od té doby klesá a v posledních 40 letech je na výši či lépe řečeno níž i z doby války 30leté.

Počet chlapců převyšuje počet děvčat o 12%; na 100 chlapců připadá jen 88 děvčat. Zvláštní je úkaz, že kdykoli se blížily válečné doby, počet chlapců převyšoval vysoký počet děvčat a naopak v dobách mirových se rodilo více děvčat než chlapců.

Roční průměr činí 16 narozených dětí. Nad tento průměr nejvíce vystoupila a sestoupila léta:

1753	35 dětí	1632	7 dětí
1819	33 děti	1890	7 děti
1783	32 děti	1918	7 děti
1801	32 děti	1937	7 děti
1805	31 děti	1938	7 děti
1771	31 děti	1940	7 děti

Přehled narozených dětí dle postavení rodičů:

Období	selských	domkář.	hoferských	všech
1627—1700	362	25	203	590 dětí
1701—1750	469	40	321	830 dětí
1751—1800	678	58	361	1097 dětí
1801—1850	550	172	251	973 dětí
1851—1900	283	261	217	761 dětí
1901—1940	88	222	214	524 dětí
Za 300 let:	2430	778	1567	4775 dětí
V procentech:	51%	16%	33%	100%

Děti úředníků, šenkýřů a řezníků jsou připočteny k dětem domkářským.

Srovnání prvého a posledního padesáti let v procentech:

	selských	domkářských	hoferských	dětí
1627—1700	62%	4%	34%	
1901—1940	17%	42%	41%	

Srovnání obou období ukazuje hluboký pokles stavu selského, vysoký přírůstek stavu domkářského a stálost stavu hoferského. Pokles dětí u sedláků není úměrný úbytku selských usedlostí, ale vyšší. Přičinou toho jest úmyslně nízký počet dětí v selských rodinách v nynějším padesáti leti, aby se nemusily při dorůstání dětí trhati usedlosti, aby děti byly majetkově co nejlépe vybaveny a vybavování dětí aby nepůsobilo rodičům mnoho starostí.

Přehled rodin dle počtu dětí n a r o z e n ý c h:

Za posledních 300 let bylo:

bezdětných	70 rodin		
s 1 dítětem	351 rodin	s 9 dětmi	34 rodin
se 2 dětmi	207 rodin	s 10 dětmi	26 rodin
se 3 dětmi	145 rodin	s 11 dětmi	25 rodin
se 4 dětmi	119 rodin	s 12 dětmi	17 rodin
s 5 dětmi	89 rodin	s 13 dětmi	12 rodin
se 6 dětmi	64 rodin	s 14 dětmi	7 rodin
se 7 dětmi	61 rodin	s 15 dětmi	4 rodiny
s 8 dětmi	42 rodin	s 16 dětmi	3 rodiny

Vysoký počet rodin s jedním a dvěma dětmi je třeba si vyšvětliti tak, že jsou v tom započítány hoferské rodiny kočovné, které bydlily v obci jen krátce a z jejichž dětí jsou v matrikách zapsány toliko ty, které se v obci narodily.

Rodiny s větším počtem dětí obyčejně vznikaly, když se otec dvakrát nebo třikrát ženil.

Jednotlivá manželství (jeden otec a jedna matka) vykazují vyšší počet narozených dětí takto:

15 narozených dětí mělo	1 manželství
14 narozených dětí měla	2 manželství
13 narozených dětí mělo	6 manželství
12 narozených dětí mělo	11 manželství
11 narozených dětí mělo	13 manželství

Nejvyššího počtu 15 narozených dětí dosáhlo manželství: Brázdil František (nar. 1771, zemř. 1841) a Veronika (nar. 1782, zemř. 1856) rychtář ratajský. Při svatbě měl ženich 28, nevěsta 17 let. Devět dětí dorostlo, šest zemřelo. Jeden se synů se stal knězem-profesorem-spisovatelem, druhý právníkem a říšským poslancem 1848/49.

Přehled rodin dle počtu dětí dorostlých:

Pro početnost rodin podává přehled o počtu dětí n a r o z e - n ý c h zkreslený obraz, neboť za dřívějších století se mnoho dětí rodilo, ale málo dorostlo.

Počet rodin s největším počtem dětí dorostlých (aspoň 5letých) je tento:

12 dětí vychovala	1 rodina
11 dětí vychovala	1 rodina
10 dětí vychovalo	7 rodin
9 dětí vychovalo	12 rodin
8 dětí vychovalo	16 rodin
7 dětí vychovalo	29 rodin
6 dětí vychovalo	42 rodin

Mnoho dětí odrostlých vykazují opět rodiny, kde se otec alespoň dvakrát ženil.

Jednotlivá manželství (jeden otec a jedna matka) se v přehledu vychovaných dětí jeví takto:

10 dětí vychovala	4 jednotlivá manželství
9 dětí vychovalo	8 jednotlivých manželství
8 dětí vychovalo	11 jednotlivých manželství
7 dětí vychovalo	19 jednotlivých manželství
6 dětí vychovalo	32 jednotlivých manželství

Vysoký počet o d r o s t l ý c h dětí mají ponejvíce manželství z posledních čtyřiceti let. Dnes žijí v Ratajích tři manželství, která vychovala po deseti dětech, čtyři manželství po devíti dětech a jeden manželství osm dětí.

Zvláštní při tom je, že ve dvou z těchto manželství, kde se narodilo po deseti dětech (Krbec Jaroslav a Anna č. 65) a Majda Antonín a Anežka č. 105), všecky dorostly a žádné nezemřelo; rovněž tak ve dvou manželstvích po devíti dětech (Hájek Stanislav a Božena č. 9, a Plaček Alois a Justina č. 71), a vedenom po osmi (Menšík Josef a Justina č. 66). Rodičové těchto dětí — až na jeden případ — dosáhli vesměs stařeckého věku přes 70 let a nemoci nepoznali.

Přehled nemanželských dětí:

Za uplynulých 300 let se narodilo 210 nemanželských dětí, což činí 6% všech narozených. V jednotlivých padesátiletích se jeví tento počet:

1627—1700	17	nemanželských dětí
1701—1750	29	nemanželských dětí
1751—1800	38	nemanželských dětí
1801—1850	65	nemanželských dětí
1851—1900	39	nemanželských dětí
1901—1940	22	nemanželských dětí

Za válečných dob, když v dědině leželo vojsko, bývalo nemanželských dětí vždy více. Ratajská matrika to jasně potvrzuje lety 1740/45, 1756/63 a nejvíce 1805/15.

Děvčata nemanželská mívala zpravidla zase nemanželské děti. V jednom případě tomu tak bylo ve třech pokoleních.

V rodinách selských bylo 55, domkářských 24 a hoferských 131 nemanželských dětí.

Ve 182 případech měly nemanželské děti svobodné ženy, ve 28 případech dovy.

Přehled dvojčat:

Dvojčat se narodilo celkem 71 páru, a to: 35 selských, 9 domkářských, 20 hoferských a 7 nemanželských.

1627—1700	12	dvojčat
1701—1750	14	dvojčat
1751—1800	15	dvojčat
1801—1850	13	dvojčat
1851—1900	10	dvojčat
1901—1940	7	dvojčat

V rodině Šamánka Jana a Luciny, sedláka č. 25, okolo roku 1690, měli třikrát za sebou dvojčata. V rodině kováře Havlíka se 1835 narodila trojčata, tři chlapci, které dali pokřtiti jmény svatých tří králů: Kašpar, Melichar a Baltasar.

Přehled křestních jmen:

Celkem bylo užito 98 mužských a 85 ženských křestních jmen. Nejuzívanejší křestní jména byla:

Josef	400	Anna	435
Jan	391	Marie	393
František	367	Kateřina	228
Ignác	90	Františka	154
Tomáš	83	Alžběta	89
Jakub	80	Anežka	67
Jiří	76	Eleonora	65
Antonín	74	Růžena	62
Václav	72	Magdalena	61

Křestní jména Josef, Jan, František, Anna a Marie jsou nejčastější ve všech dobách.

V XVII. století byla kromě nich oblíbena jména: Vavřinec, Jakub, Jiří, Martin, Magdalena a Veronika, v XVIII.: Ignác, Václav, Pavel, Tomáš, Kateřina, Alžběta, Brigita a Eleonora, v XIX.: Antonín, Vincenc, Anežka, Josefa a Růžena. V posledních čtyřiceti letech přibylo mnoho jmen nových, z nichž se zvláště líbí: Alois, Stanislav, Oldřich, Miroslav, Božena a Ludmila.

Okolo roku 1740 bylo u nás pokřtěno mnoho chlapců v našem kraji neobvyklým jménem Jáchym. Množství Ignáců lze vysvětliti příslušností naší dědiny k panství řádu jesuitského koleje Hradišťské. Jméno zeměpána dávalo se dětem s velikou oblibou; dokazují to jména: Karel za císaře Karla VI., Marie za císařovny Marie Terezie, Josef po císařích Josefu I. a Josefу II., a František po císaři Františku I.

Na bratrské doby naší dědiny ukazují jména: Jakub, Adam, Lukáš, Eva, Judita a Zuzana, která se vyskytuje za 30leté války a po ní.

Za starých dob se u nás při křtu dítěte zvonívalo malým zvonkem na kostele; dnes už se tak neděje.

Ještě v době 30leté války bývali při křtu tři kmotři, později dvaa v posledních dvaceti letech nezřídka jenom jeden.

V ratajském kostele je kamená křtitelnice z roku 1606, kterou daroval kostelu tehdejší patron farnosti vladyka Vilém Zoubek ze Zdětína, pán na Zdounkách, Habrovanech a Rataji. Nad touto křtitelnici byli pokřtěni všichni, kteříž se za posledních 300 let v Ratajích narodili.

Rod Karla Tupého — básníka Boleslava Jablonského.*)

Počátkem tohoto roku vzpomněl český tisk 130. výročí narození českého básníka Boleslava Jablonského, vlastním jménem Karla Tupého, narozeného dne 14. ledna 1813 v malém mlýně v Kardašově Řečici v jižních Čechách. Z jeho životopisu krátce vyjímám: Zásluhou jeho učitele kaplana Matěje Putáka byl dán na německé gymnázium v Jindřichově Hradci, kde působilo mnoho církevních profesorů, kteří spolu s prof. Karlem Hrubým a J. Dubským získali mladé srdce Karla Tupého a dali mu základ k prvním básnickým pokusům, v jazyku českém psaným. Na doby studií v Jindřichově Hradci vzpomínal Tupý, který si později dal básnické jméno Boleslav Jablonský, velmi vděčně, rovněž tak na první svou lásku z dob studií v Praze — mladou dceru tiskaře Pospíšila. Na otcovu přání a pro chudobu vstoupil Karel do praemonstrátského kláštera na Strahově. Později byl vyvolen jako představený kláštera ženského rádu sester sv. Norberta ve Zvěřinci u Krakau, kam byl jako probošt poslán tehdejším představitelem rádu Praemonstrátů, opatem Zeidlerem. V cizině strávil 34 roky a zde také umřel ve stáří 68 let na srdeční chorobu dne 27. února 1881. Básnický odkaz Boleslava Jablonského - Karla Tupého nebyl tak četný, zejména v pozdějších letech, jako obsahově bohatý a tou dobou vlivem v domově velmi značný.

Básník Boleslav Jablonský — vlastním jménem Karel Tupý — byl potomkem rodu usedlého v Kardašově Řečici, pokud psané zprávy sahají, již v první polovině 16. století. Tehdy měl rod příjmení Riha a Riha řečený Malostranský, hospodář na domě, později Bezzemkovým, připomíná se na městské listině v archivu, chovaném již v r. 1565. Kolem roku 1600 dostal se člen tohoto rodu, Matouš Řiha, na dům zvaný „Šípalův dům“, a jeho syn Tomáš Řiha vyměnil svůj řečický grunt s Matějem Tupým za Staňkův statek ve Lhotce. Tam dostal podle tehdejšího zvyku Tomáš Řiha po domě nové příjmení Tupý, které zůstalo pak jeho potomkům i jako příjmení uznávané úřadem.

Po Tomáši Tupém vystřídal se na lhoteckém gruntě syn Vít a vnuk Pavel Tupý. Starší bratr Pavláv, Václav, usadil se opět v Řečici, kde si kolem r. 1710 koupil Šíručkův dům s malým mlýnem. Po něm zde na usedlosti hospodařil syn Petr a vnuk Martin, jeho syn byl Karel Tupý, který se v r. 1810 oženil s Kateřinou, dcerou Jakuba Jandy z Pleši, a měli syna Karla (nar. 14. I. 1813), potomního básníka Boleslava Jablonského.

Zmíněný Václav a Tupý byl ložním rychtářem a roku 1730 je zapsán v listinách jako purkmistr. Oženil se 5. května 1711 s Kateřinou Stiborovou, dcerou Matěje Stibora. Jeho syn Petr, nar. 1719, byl švec a oženil se r. 1745 s Žofii Nušlovou, dcerou Krištofa Nušla z Jindřichova Hradce. I on zasedal v městské radě v Kardašově Řečici. Roku 1780 postoupil pro stáří dům s mlýnem a pozemky svému synu Martinovi Tupýmu, nar. 8. listopadu 1751. Ten se oženil 10. února 1779 s Eleonorou Peřkovou, narozenou dne 3. února 1759 z manželství Matěje Peřky, pekaře v Karda-

*) K pátrání po rodu a potomcích tohoto velkého Čecha přispěly zejména práce pp. konsistor. notáře a děkana Jaroslava Pauluse a historika prof. dra Vítý, obou z Kardašové Řečice, kteří mají hlavní zásluhu za data rodu pracně sestavená z matrik fary Kardašové Řečice, kteroužto práci ochotně vykonal p. děkan Paulus, jež jest vlastně iniciátorem tohoto článku a archivu města i zámku v Kardašově Řečici, kteroužto práci pak vykonal p. dr. prof. Vít. Oběma pak naleží můj srdečný dík za vykonaná bádání.

šově Řečici čp. 10 (nar. 18. února 1725), a Ludmily Seitzové, dcery Jiřího Seitzse, správce na panství v Kamenici nad Lipou. Oba byli oddáni 19. ledna 1754. Matěj Peřka byl synem Jakuba Peřky (nar. 7. července 1703), a tento byl synem z manželství Bartoloměje Peřky s Kateřinou.

Martin Tupý měl dceru Annu, která se r. 1770 vdala za Karla Zocha, syna hajného v Dráhově. Ten však zemřel předčasně již r. 1791. Téhož roku provdala se vdova po druhé za Antonína Slavíka z Mezimostí. Po Martinu Tupém zůstali synové Jan a Karel (nar. 19. I. 1784 v Kard. Řečici čp. 117, a dcera Klára. Manželé Slavíkovi hospodařili na gruntě Šíručkově za trudných dob francouzských válek. Syn Karel byl nucen po celé měsíce jezdit s vojenským přípravím s rakouským vojskem. Koněčně jej rodiče přiměli, aby se oženil a převzal hospodářství. Jeho sestra Klára se vdala ve stáří 23 let za 72letého výměnkáře Václava Vodrážku, dvojnásobeného vдовce a majitele domku čp. 67 v Kardašově Řečici, s kterým vzdu vysokému věku jeho měla ještě tři děti.

Otec básníků Karel Tupý oddělil mlýnek od hospodářství a pronajal jej na tři léta Matěji Kubíčkovi, zeti Františka Vodrážky z čp. 24, za ročních 200 zlatých R. stř. nájmu a po požáru mlýna r. 1814 na 30 let Jakubu Tylmanovi z Pluhova Žďáru s podmínkou, že jej znova vystaví svým nákladem a za 30 let odevzdá jej hospodáři celé usedlosti. Tylman však na mlýně celých 30 let nezůstal. Opustil jej před r. 1829 a mlýn pronajal od Karla Tupého Jana Veselého. V inventáři archivu řečického zámku z r. 1815 je poznamenáno: „Rustikální mlýn má jedno složení a vrchnost řečická z něj nic nedostává!“

Ve stáří 24 let se Karel Tupý oženil dne 30. října 1810 s 20letou Kateřinou Jandovou z Pleší čp. 2, narozenou 8. dubna 1792. Byla dcerou z manželství Jakuba Jandy, nar. 8. července 1748, syna Jakuba Jandy, hospodáře v Plešicích čp. 2, a Anny Kucha, naroz. 6. července 1764 v Pohoří, s níž byl oddán 19. listopadu 1782. Rodiče Anny Kucha byli Tomáš a Anna, roz. Marunová.

Karel Tupý hospodařil na usedlosti čp. 117 do roku 1848 a měl se svoji manželkou Kateřinou, roz. Jandovou, 5 synů a 1 dceru. První syn Karel se narodil 14. ledna 1813, druhý František 25. března 1815, třetí Martin dne 3. listopadu 1817, čtvrtý Jan dne 15. března 1820, jediná dcera Anastazie dne 8. dubna 1823, a pátý syn Jakub dne 21. července 1827.

Karel Tupý studoval na německém gymnasiu v Jindřichově Hradci vstoupil do praemonstrátského rádu. Druhý syn František se oženil r. 1843 s Marií, dcerou Antonína Slezky z čp. 106, a převzal od otce hospodářství. Současné postoupil mlýn bratrovi Martinovi, jenž se vyučil mlýnářství. Ten však byl vzat na vojnu a proto se mlýna, který dostal pak již samostatné číslo popisné 298, zřekl ve prospěch nejmladšího svého bratra Jakuba (nar. 1827), kdežto otec si vymínil pro výměnek několik kousků polí a žil u svého syna Františka na výměnku do r. 1856. Toho roku pak si zakoupil dům čp. 151 v Kard. Řečici a zemřel tam dne 28. března 1871. Tento poslední dům zdědila po něm jeho jediná dcera Anastazie a u ní bydlel v podružství její bratr Martin, který se vrátil z vojny jako invalida a měl v domě tom do své smrti trafiku. Jakub Tupý zůstal na mlýně do roku 1868. Toho roku prodal jej Jakubu Vodrážkovi z čp. 116 a odstěhoval se do Soběslavě. František Tupý hospodařil na domku již bez mlýna do roku 1857. Téhož roku odprodal hospodářství a zakoupil si mlýn v Pluhově Žďáru, avšak zde se mu nedářilo valně a koncem roku 1860 byl nucen mlýn prodat a vrátil se zpět do Řečice, kde žil v podružství až do své smrti.

Děti vpředu zmíněné Kláry Tupé, nar. r. 1787, a výměnkáře Václava Vodrážky, nar. 1738 v Deštné, kteří byli oddáni v Kard. Řečici dne 19. listopadu 1810, byli: Barbora, nar. 28. listopadu 1811, Magdalena, nar. 10. května 1814, a Anna, nar. 14. května 1816. Když výměnkář Václav Vodrážka z čp. 68 zemřel dne 20. prosince 1816, vdala se Klára Tupá rok poté, a to dne 16. září 1817 za Františka Kratochvíla z čp. 9 v K. Řečici. S tímto měla ještě 4 syny a 4 dcery: Tereziu, nar. 11. října 1818, Jakuba, nar. 6. dubna 1821, Františka, nar. 16. září 1822, Eleonoru, nar. 3. února 1824, Karolinu, nar. 6. října 1829, Jana, nar. 7. května 1827, Karla, nar.

6. ledna 1833 a Annu, nar. 13. června 1834. Měla tedy Klára Tupá z dvojnásobného manželství 11 dětí, z nichž byly 4 synové a 7 dcer. Dcera Barbora se vdala za soukenika Špačka do Soběslavi a ten brzy ovdověl a po roce se oženil znova se svou švagrovou Annou, sestrou zemřelé Barbory. Měli syna Josefa. K této dceři se odstěhovala Klára a v Soběslavi u ní také zemřela.

Dcera Magdalena se roku 1831 provdala za Františka Hejdu, recte Škardu z čp. 110 v Kard. Řečici, narozen. r. 1806. Z jejího manželství se narodili děti Josef, vyučený zámečník, narozen. 1835, Bedřich, nar. 1838, František, nar. 1840, dcera Marie, nar. 1842 a provdaná za Antonina Krause, ovocnáře v Řečici. Z tohoto manželství se narodila dcera Marie, provdaná za stavitele pian Františka Kmocha. Synové její Jan a Antonín se vystěhovali do Ameriky.

Z druhého manželství Kláry Tupé-Vodrážkové s Františkem Kratochvílem z čp. 9 v Řečici narozený syn Jan byl posluchač práv a deklarant. Pro události v roce 1848 se odehravší byl vyšetřován vojenským soudem. Vedl advokátní kancelář v Soběslavi. V manželství měl dceru Marii, která byla známa jako zakladatelka spolku a škol „Domácnosti“ v Praze II, Spálená ul. Vdána za Dra Kučeru, měla děti: Jana Kučeru, pozdějšího odboru. radu Nejvyššího účetního a kontrol. úřadu v Praze, Dra Jaromíra Kučeru, vrch. ředitele České hypoteční banky, který se oženil s Olgou, roz. Brdlikovou z Počátek. Dcera Marie se provdala za MUDr. Rudolfa Raise, vrchního lékaře v Praze, z jejichž manželství se narodil syn Rudolf.

Dnes v Kardašově Řečici neexistuje žádná rodina jména Tupý. V několika rodinách místních možno sledovat toto jméno pouze mezi ženskými prarodiči rodin Ferdinanda Judry, statkáře Vodrážky, Kratochvílů a Hejdů. Mnoho členů odešlo za svým povoláním do ciziny, v níž zapadli beze stop. Tepřve nyní při nařízeném předkládání rodových průkazů a dokazování arijského původu se ukázalo, jak mnoho jest ještě vzdálených potomků Karla Tupého — otce básníka Boleslava Jablonského — v světě rozseto. Zejména z ciziny došlé žádosti ukazují, že žijí stále jeho potomci, i když snad již nemluví řeči, kterou jejich někdejší příbuzný tolík miloval.

Z domácích osob jest v příbuzenském svazku s předky básníka Boleslava Jablonského pí Marie Viednerová, vdova po Václavu Viednerovi, mistru krajčovském v Mladé Boleslavě, Bělská 118, narozené 14. ledna 1870 v Kardašově Řečici co dcera Josefa Krumlika, knihaře a Anastazie Tupé, dcery Františka Tupého, jež byl bratrem Karla Tupého - Boleslava Jablonského.

Josefine Tupý ve Wien 55/V, dcery Martina Tupého, narozen. 6. listopadu 1852, syna Martina Tupého, nar. 3. listopadu 1817, jest přímým potomkem této rodiny, usazená nyní ve Wienu.

Zajímavá souvislost tohoto starého rodu jeví se s rodem Dra Vincence Bauera, senátorního prezidenta v Gratz-Steiermark, který si loňského roku vyžadoval u farního úřadu v Kardašově Řečici křestní i oddaci list Petra Tupého, nar. 1719, oddaného dne 2. ledna 1745 s Žofíí Nušlovou z Jindřichova Hradce. Tato pocházela ze známé jindřichohradecké rodiny Nušlů, z které pochází nynější univer. profesor a známý astronom v Praze Dr. Nušl, spolupracovník továrníků Friců, který loňského roku oslavil 60 let svého života.

President Bauer z Gratz neměl tušení o rodové souvislosti s příbuzenstvem rodu básníka Boleslava Jablonského. Byl tím velmi překvapen a vyžádal si pro svou rodinu žijící v Gratz rodové doklady na tohoto českého předka.

V matrikách fary Kardašovo-Řečické, které jsou vedeny od r. 1660, jsou nesčetné památky na básníka Jablonského. Jsou to jeho vlastnoruční zápisové oddavků, které jako pozvaný kněz provedl při svatbách několika svým příbuzenským větvím v Kardašovo-řečickém farním chrámu, dále jeho kmotrovský zápis dne 6. října 1831 při kmotrovství synovi Matěje Hannovi z Kardaš. Řečice čp. 18 a pod.

Oddací matrika farního úřadu ve Slapech z roku 1644.

Slapy¹⁾ jsou nejstarší obcí z několika přifařených míst, jichž obyvatelstvo matrika popisuje. Již v roce 1137 postavil ve Slapech Mladota kamený kostel sv. Gotharda. Asi po 150 letech daroval král Václav Slapy klášteru zbraslavskému hned po jeho založení. Ve XIV. stol. byla zřízena fara a zůstávala pod patronátem zbraslavského kláštera až do husitských válek. V roce 1425 byly Slapy připojeny ke Karlštejnmu. Císař Zikmund je zapsal roku 1436 Jakubovi z Rítky u Mníšku pod Brdy, ale již následujícího roku změnily zase pány. Roku 1437 náležely Hanušovi a Jindřichovi z Kolovrat. Později byly zase od zbraslavského kláštera vyplaceny a patřily mu až do jeho zrušení roku 1785. Od roku 1825 byly sídlem samostatného statku. O starobylosti slapského chrámu svědčí i to, že již v roce 1136 přináší o něm zmínku Kosmův pokračovatel, Kanovník vyšehradský, když vypravuje o zázračném uzdravení venkovské ženy, které se stalo na přímluvu sv. Jana Evangelisty a biskupa Gotharda.

Třebaže se matrika zachovala teprve 300 let po založení slapské fary, přece je na celém zbraslavském vikariátě nejstarší. Následují matriky ve Svatém Kiliáně z roku 1650 a ve Zbraslavě z roku 1652.

Je to slabá knižka obdélníkového formátu 10×30 cm, o osmdesáti stránkách, vázaná v kůži. Doba ji značně poškodila, takže ražené ozdoby na deskách jsou sotva znatelné. Protože se v krátké době dožije úctyhodného stáří 300 let a je kromě urbáre na farnosti nejstarším psaným dokumentem, který může leccos zajímavého o životě farnosti před třemi sty lety povědět, podíváme se na ni blíže. Titulní list má nápis: „Seznam oddaných v chrámu Páně sv. Petra a Pavla ve Slapech od roku 1644“. První zápis je z 12. června 1644 od „důstojného a velebného kněze Jana, mnicha slavného konventu kláštera zbraslavského a rádu svatého cistercienského“.

Z tohoto roku nám matrika zachovala jen šest snubních zápisů a hned na třetí stránce jest tento nadpis: „V letu Páně 1645 potvrzení manželstva v těchto knihách se pořádně zapisuje“. Podle těchto zápisních formulí můžeme vystopovat jména kněží, kteří byli na Slapech faráři a někdy i jejich řádové funkce. Jsou udána jen jejich řádová jména, jak v řeholích zvykem. Roku 1647 oddává kněz Adam; r. 1649 kněz Štěpán, „rádu svatého cistercienského“; r. 1650 Jan Nigromontanus, „velebný kněz“; 1651 „velebný pan pater Robert, toho času správce slapský“; v jiném zápisu se o něm podotýká, že je to kněz „rádu svatého cistercienského na ten čas zůstávající kazatel slapský“; 1652 Jan Chrysostomus, který prvně zapisuje latinsky na str. 12 a tento způsob psaní zachovává sám, neboť jinak jest celá kniha psána jen česky; 1654 kněz Stanislav, „na ten čas farář slapský“ (podle Podlahy: Posv. místa III, 251 až do roku 1656!); roku 1657 Jiří Fiala, a opět kněz Stanislav, který dostává i nové tituly „suppriora zbraslavského a probošta slapského“. V roce 1660 jest jmenován nový farář. Jest jím Šimon, „velebný kněz toho času farář slapský“, také jest nazýván „dvojí pociťovití pan pater“. Po devíti letech oddává Pater Matyáš, „slavného konventu kláštera zbraslavského provisor“. Roku 1678 „dvojí-

¹⁾ Archiv český: Slapy XXVIII, 213. Korkyně XXXI, 222, 391. — Bečkovský: Poselkyně III, 453. — Frant. Hansl: Smíchovsko a Zbraslavsko, str. 345, vydáno roku 1899. — Monumenta Vaticana V, I, str. 547. — Památky archeologické XXVI, 173. — Podlaha: Posvátná místa III, 251. — August Sedláček: Místopisný slovník histor. král. česk., str. 808. — F. Tadra: Listy kláštera zbraslavského. Nákl. čes. akademie 1904. — J. V. Šimák: Kostel sv. Gotharda in Zlapi. Č. Č. H. XXIV, 273. — Slapský urbář na farním úřadě z počátku XVII. stol.

ctihodný pan pater Daniel“, za nímž následují duchovní správce slapského: Leopold, Michael, Bernard, Matěj, Vilém; v roce 1686 kopuluje se za „správy důstojné velebného pana patera Karla Pistoriusa, faráře slapského“. Od roku 1666 až do konce, t. j. do roku 1701 se zapisují oddavky, kterým asistroval farář Gerard. Zápis z této doby jsou provedeny vypsanou rukou, stejněméněm, úhledným písmem.

Kromě jmen kněží čteme i jména některých kantorů, kteří ve Slapecích působili. Již první zápis obsahuje jména pana „rektora“: „Pavel Galli Kostelecký, rektor štěchovský, s Lidmilou, vdovou pozůstalou po Mikuláši, rektori ve Štěchovicích“ (1644).

22. ledna 1673 „v stav sv. manželství vstoupil jest Martin Václav Přehoda, z měst pražských, toho času kantor slapský, s poctivou Evou, dcerou pozůstalou po nebožtíkovi Janu Červenkovovi, remesla mlynářského z města Písku. Orator, řečník, t. j. družba, Jan Milčinský, kantor štěchovský“ (str. 30). 11. května 1693 provdává Jan Krocanský, kantor v Slapecích, dceru Rosinu Markovi Botiovi z Krámu (str. 70).

Ku platnosti sňatku jsou vyžadováni svědci. Matrika si jich váží a obdaruje je překnými tituly a přívlastky. Někdy je uváděno jméno, ale někdy mluví o nich povšechně, což by v nynějším manželském právu ovšem neobstálo. K těm povšechným poznámkám o svědcích patří na př.: „Povědomi jsou toho (sňatku) lidé obojího pohlaví, poctiví“ (str. 5). „Byli při tom lidé poctiví ze Studeného“ (str. 5). „Jsou toho povědomi domácí i přespolní sousedé, lidé poctiví.“ „V přítomnosti všech lidí obojího pohlaví, k témuž záduší slapskému přináležející.“ „U přítomnosti pánské, paní a panen“ (str. 23). „Při přítomnosti dobrých poctivých lidí obojího pohlaví.“ „Při přítomnosti sousedů korkyňských“ (str. 29). „Při přítomnosti z obojí strany (ženicha i nevěsty) poctivých lidí se stalo“ (19). „Mnoho vzácných osob obojího pohlaví přítomných bylo“ (15). Svatba byla tehdy společenskou událostí, o niž dlouho hovořila celá osada a při nepatrném počtu obyvatelstva asi matrikář nepřehnál, když napsal: „V přítomnosti všech sousedů slapských“. Jako dovedl ocenit poctivost svatebčanů i svědků, tak také zaznamenal i pohanu do matriky, jak bude ještě uvedeno.

Mezi svědky zvláštní místo zaujmí družba, zprostředkovatel nebo dohazovač. Matrika mu vyhradila několik pojmenování. Bývá označen latinsky: orator, jindy prokurator (starosvat), také prokurát, nebo řečník, i smluvní. Tuto funkci zastává kantor, někdy i kovář. Někdy zápis odlišuje oradora od dřužby při téže svatbě. Tak na str. 44 jest jmenován oratorem „Jan Kavin z města Knina a dřužbou Jiřík, syn Jakuba, bečváře z Buše“.

Matrika nám zachovává i jména povolání, jak se tehdy vyskytovala na českém venkově. Výčet patrně nebude úplný, protože matrikář vždy povolání u jmen nezapisuje. Jmenování jsou bečváři, duchodní, chalupníci, koláři, krejčí, kováři, mlynáři, myslivci, ovčáci, písáři, purkrabí, podruži, pastýři, pacholci, rychtáři, rybáři (nedaleko Vltava), řezníci, ševci, šindeláři, šenkýři, skotáci, tkalci a j.

Misty písář glosuje své zápisu. Děje se tak jen v nejstarších částech matriky. Později se stává přísně úředním a zápis ztrácejí charakter kronikářský a nabývají určité oficiální stručnosti, ale i suchoparnosti.

Tak „druhou neděli po sv. Trojici“ má svatbu „Vít s plechovou tváří“ z Kozích Hor u Nového Knína (na Dobříšku). Bere si „děvečku služebnou Evu“ (str. 6). Když má svatbu slapský myslivec Jiří, pojmenovaná pod zápis rozmarně „lovec lani zlobil, lásku láskou zlomil“ (str. 7). Jakub Leták byl člověk obratný, protože zastával dvě remesla charakterem dosti od sebe odlehlá, byl „remesla krejčovského a řeznického“. Trvala-li dlouho známost než došlo ke svatbě, což bylo proti čestnému nazírání tehdejší doby, pojmenovává: „Před svatbou žili nepočestně“. Nerovný byl sňatek Matěje Kabzy, holomka, s Lidmilou, dcerou Klabíka, tesáře, která byla „dívkou panskou ve dvoře slapském“ a proto matrikář, člověk v záležitostech sňatku zkušený, pojmenovává: „Byla svatba smutná“. Jinak bylo, když slavila sňatek Veronika Melchardová, bývalá hospodyně slapského faráře, s Felixem Falcknerem, statku korkyňského písářem (str. 71).

Oddávány jsou osoby z míst značně vzdálených: z Prahy, ze Zbraslaví, ze Sedlčan, z Kardašovy Řečice. Hans Scheneboren jest až ze Saska, vět-

šina zapsaných pochází však z nejbližšího okolí. Nejčastěji jsou uváděna místa, která tvoří dnešní slapskou farní osadu: Jsou to: Třebenice, Buš, Čím (často zapsáno Čímě), Korkyně, Krámy, Křížov (psáno: Kříšov, Krejšov, Krýšov), Nové Dvory, Přestavlk. Rovněk není uváděn ani jednou. Často jmenovány: Lečice, Chotilsko, Hraštice, Knín, Mníšek a j.

Matrika, jak se zachovala, ještě neúplná. V roce 1648 nebylo asi vůbec svateb. Některý rok ještě neobvyčejně málo zápisů. Na str. 7 následuje po zápisu z 24. února hned zápis ze srpna. Jindy ještě porušen chronologický pořádek. Vyskytují se zápisy v tomto pořadí: roku 1651—1654—1652—1653. Na str. 19 jsou zápisy z roku 1660 hned po roce 1658. Celkem matrika obsahuje 280 snubních aktů.

Václav Adam, syn sládka ze Záborní Lhoty, a Magd. Loukotková z Nových Dvorů (1656). — Tomáš Brož, služebný pacholek, a Dorota Pešáková (1647). — Václav Bečvár a Kateř. Šťastná, vdova (1650). — Ondřej Brabec z Čeliny a Mariana Maršová z Čeliny (1650). — Matěj Babička z Třebetova a Lidmila Povalilová ze Břehů (1661). — Bartoš, syn kováře z Křížova, a Magd., dc. Matěje Hatáka (1683). — Jan Beneš z Mníšku a Dorota Malá z Křížova (1679). — Václav Boháč z Klince a Dorota Burianková z Buše (1677). — Marek Bořa z Krámu a Rosina Krocanská, dc. kantora ve Slapecích (1693). — Matěj Bořa a Mariana, dc. Václava Ždánského (1689). — Martin Breyša a Dorota Kovářová z Krámu (1688). — Havel Buděk ze Záborné Lhoty a Mariana Kovářová z Křížova (1673). — Adam Buňata z Velké Lečice a Kateř. Vodičková z Krámu (1678). — Martin Burianek z Buše a Dorota Turková z Pikovic (1683). — Tomáš Burianek a Alžb. Kršková z Krámu (1684). — Martin Čečena a Lidmila Vodičková z Krámu (1667). — Jan Cihlář z Chotilská a Estera Novotná z Křížova (1682). — Jiří Cihlář z Chotilská a Mariana, dc. Jana Skučka z Nových Dvorů (1699). — Bernard Císař, pánský lokaj ze Zbraslaví, a Rosina, dc. bečváře slapského (1696). — Jan Císařský a Anna Dviřáková z Čimi (1678). — Adam Cvirna a Magd. Sudová z Křížova (1674).

Jiří Čaček a Alžb. Záhorácká (1689). — Václav, syn Lukáše Čáslavského z Křížova, a Magd., dc. Matěje Nykodýma z Křížova (1699). — Vít Čečena a Lidmila Dolišková z Přestavlk (1675). — Jan Čečena z Buše a Dorota Bervídková (1663). — Vít Čečena z Buše a Dorota Skučková z Nov. Dvorů (1664). — Václav Čeleda ze Sejcké Lhoty a Dorota, dc. Petra z Čimi (1692). Rečníkem byl Jan Hořejší z Kobylník. — Jiří Červenka z Korkyně a Mariana Kvasničková, dc. Jana z Chotilská (1699). — Jiří Černý, rezník z Čimi, a Kateř. Zámečníkova ze Sedlčan (1673).

Řehoř Daněk a Magd. Dlouhá (1669). — Daniel s Marketou, dc. dolejšího Snopka z Čimi (1694). — Jíra Doliček a Eva Marková z Buše (1651). — Matěj Doliška, „v poutech stavu manželského“, a Kat. Kolářová z Buše (1678). — Václav Duchek z Hrubých Lečic a Anna Pražáková ze Senečnice (u Mníšku) (1644). — Jakub Duchek z Velké Lečice a Kateř. Krejčová z Velké Lečice (1645). — Jan Dvořák a Kateř. Maderková (1656). — Bureš Dvořák, skoták, a Anna, pastýřka z Křížova (1658). — Matěj Dvořák a Zuzana Lištíková (1677). — Václav Dvořák a Eva Kovářová z Křížova (1678). — Jiří, syn Matěje Dvořáka z Buše, a Kateř., dc. Martina Zimy z Nov. Dvorů (1684). — Jiří Dvořák a Anna, dc. Jiřího Záhoráckého z Přestavlk (1686). — Řehoř, syn Matěje Dvořáka a Estera Kodečová (1689).

Jiří Fafejta z Bojanovic a Mariana Záhoráckého ze Záhoří (1669). — Jiří Felix Falckner, statku Korkyně písar, a Dorota Veronika Melchardová, hospodyně faráře slapského (1693). — Jiří Fanfrlík a Mariana, děvečka u Václava Marka v Buši (1666). — Matěj Fejšárek a Dorota z Chanovic (1686). — Havel Fiala z Kard. Rečice, remesla tkalcovského, a Dorota, dc. Jiřího Zelenky, mlynáře z Čimi (1685). — Jakub Fiala z Křížova a Lidmila Krejčová z Krámu (1683). — Jiří Fiala a Lidmila Madrlová (?), vdova (1675). — Jiří Forst, mlynář na pánském mlýně v Čimi (1672). — Vít z Přestavlk a Dorota Zimová z Ždáně (1668). — Barton Havlik z Krámu a Anna Kršková (1669). — Jakub Havlů, sou-

sed štěchovský, a Alžb., vdova (1644). — Matěj Holomek ze Slap a Mariana Kanková z Chotilska (1647). — Viliam Hons, císařský služebník důchodní na Zbirově, a Lidmila Sichtová, „dcera pulkrabského, vostávajícího na Slapech“ (1678). — Jiří Hospes, slapský purkrabský, a Lidmila Trčková z Přestavlk. „Přítomni Jakub, hejtman zbraslavský, pan Adam, obročník kláštera zbraslavského“ (1656). — Jiří Hrubý, podruh z Krámu a Mariána (1650). — Jiří Hrubý z Chotilska a Alžb., dc. Jana Loukotky z Nov. Dvoru (1699). — Martin Huňa a Marie, dc. slapského hostinského (1653). — Tomáš, syn Pavla Chlapce z Krámu, a Dorota, dc. Jakuba, rychtáře z Přestavlk (1683). — Jakub, syn Pavla Chlapce z Krámu, a Anna, dc. Jana Rakosníka z Přestavlk (1683). — Matěj Chlostík a Alžb. Voprášalová (1677).

Jan a Kateřina Bervidová z Buše (1658). — Jan z Krámu a Alžb. Fejfarová ze Štěchovic (1683). — Jan, senkýr z Krámu, a Kateř. Šobrová z Buše (1674). — Jan, syn Vita, rezáče ze Zbraslaví, a Mariána, vdova po Janovi, slapském šafáři (1666). — Martin Janák z Velké Lečice a Alžběta Kloučkova z Čimi (1667). — Jiří Janda, čeledin z Krámu, a Anna, vdova po Jiřím Hniličkovi z Nov. Dvoru (1645). — Tomáš Jechout a Dorota Malá, dc. vinaře (1651). — Matěj Jelínek z Chotilska a Kateř. Šebánková, dc. Jana z Čimi (1700). — Jiří, syn Jana, a Lidmila, dc. Martina Kurky z Přestavlk (1670). — Jiří, syn Michala z Krámu, a Kateř. Krejčí z Krámu (1665). — Jiří, služebný pacholek, a Lidmila Soukalová z Buše (1646). — Martin Jonák, panský pacholek z Korkyně, a Mariána Papšová, vdova (1657).

Matěj Kabza, holomek ze Slap, a Lidmila Klabíková, dc. tesaře, „dívka panská ve dvoře slapském“ (1687). — Václav Khün, ovčáký pacholek ze Slap, a Marketa Klabíková, oba poddaní kláštera zbraslavského (1690). — Václav Klabík a Dorota Barátusková z Krížova, podd. klášteru zbraslavského (1692). — Matěj Klabík, skoták z Libčic, a Dorota Koničková, dc. pastýře křížovského (1680). — Václav Kleyn, krmič ze Slap, a Mariána, dc. Martina Zimy z Nov. Dvoru (1689). — Jan Kněhar a Magd. Hatačová z Krížova (1662). — Lukáš Kocábek z Přestavlk a Magd. Stará z Korkyně (podd. k Slaptem) (1697). — Matěj Kobylínek z Lipí a Eva Lištíková z Buše, podd. kl. zbrasl. (1694). — Matěj Koděda ze Slap a Anna Loukotková z Nov. Dvoru (1670). — Jiří Kolář, jináč Beran, a Lidmila Němcová z Krámu (1644). — Ondřej Kolář z Buše, služebný pacholek ve dvoře, a Mariána Záhoršká (1646). — Jan Kolář z Buše a Voršila Gregorova z Buše (1695). — Matěj, kolář slapský a Anna Šebánková, vd. po Adamovi ze Slap (1701). — Jan Kopta ze Záhoří a Magd. Tušová z Krámu (1645). — Pavel Kostka z Krámu a Kateř. Slobodová, dc. mlýnáře pod Přestavlkou (1674). — Pavel Galli Koestelecký, rektor štěchovský, a Lidmila, vd. po Mikuláši, rektoru ve Štěchovicích (1644). — Jakub Kovrzek a Anna Procházková (1664). — Pavel Král z Kytič a Anna Vodičková, dc. Řehoře z Krámu, podd. na Mníšek (1700). — Jiří Kreysa z Krámu a Marketa, dc. Lukáše Krále z Přestavlk (1690). — Vít Kreček a Voršila, vdova služebná (1647). — Matouš Křepelka z Nové Vsi a Lidmila Beková (?) (1646). — Matěj Kříž ze Slap a Dorota, dc. Václava Srba z Buše, podd. panství Mníšek (1690). — Jakub Kubát, soused štěchovský a Kateř., služebná u Hájků (1646). — Jan Kučera, pastýř, a Kateř. Den dova, vd. po Jakubovi z Buše (1674). — Jan Kučera z Nov. Dvoru a Eva Krejčová z Krámu (1679). — František Kukačka, šafář ve Slapech, a Lidmila Štěrbova z Buše, podd. kl. zbrasl. (1691). — Martin Kutiš z Velké Lečice a Alžběta, dc. Jiřího z Krámu (1690). — Jiří Kurka, panský čeledin, a Anna, služebná u Adama Cary ve Štěchovicích. — Václav Kürka¹⁾ a Dorota Koptová z Buše (1650). — Marek Kürka z Přestavlk a Lidmila Kusičková (1650). — Mikuláš Kürka z Přestavlk a Anna Roubalová, vd. po Tomáši (1666).

¹⁾ Hansl. Smíchovsko-Zbraslavsko, str. 142. Podle urbární knihy panství Zbraslav z r. 1617, č. 23. — Palacký mluví o Pavlu Korkovi z Korkyně, „znamenitém vůdci čes. v XVI. stol.“, který „pozůstavil po sobě mnohé důležité paměti“. Fr. Palacký: „Spisy drobné II, str. 17“. — Pavel Kürka

— Matěj Kúrka z Buše a Mariana, dc. Pavla Sýkory z Krámů (1697). — Matouš Kúrka z Přestavlk a Magd. z Lečice (1696). — Jan Kvasnička a Kateř. Pravdova, dc. mistra polního ze Slap (1676). — Václav Kyselo, skoták ze dvora korkyňského, a Anna Havlíčková z Korkyně (1672).

Jakub Leták, řemesla „krajčovského a řeznického“ ze Štěchovic a Anna Matyášova ze Štěchovic (1646). — Václav Lištik z Buše a Alžb. Kodědova z Přestavlk (1685). — Vít Lištik, vd. z Buše a Kateř., vd. po Martinu Doubkovi z Buše (1685). — Bartoloměj Lištik z Buše a Kateř., dc. Prokopa, skotáka z Korkyně (1688). — Simon Lištik a Anna Kolářova z Buše (1695). — Jan Lištik z Buše a Anna, dc. Václava Bartůňka z Lečice (1696). — Ludvík z Křížova a Dorota Ptáková z Přestavlk (1673). — Ludvík, ovčáký pacholek ve St. Kníně, a Dorota, dc. Kristofa, mistra polního ve St. Kníně (1645). — Lukáš, syn kováře z Kříšova, a Lidmila Vohánková, dc. mlynáře pod Čími (1672). — Lukáš, kolák p. Vratislava, a Dorota, služebnice pi. Vratislavové (1662). — Vojtěch Loukotka z Nových Dvorů a Mariana Kolářova z Buše (1683). — Jiří Loukotka z Nových Dvorů a Alžb. Kolářova z Buše (1679). — Matěj Loukota a Anna Rákosníková z Přestavlk (1674).

Jiří Madéra ze Slap a Lidmila Křivanova ze Slap (1650). — Pavel Malčanský, řezník, a Eva Pěnkavová, dc. senkyře ze Slap (1681). — Josef Mandíř, syn koláře z Chotilska, a Mariana Bartušková z Kříšova (1683). — Jan Marsál, pastýř z Čími, a Kateř. Růžičková, vdova (1679). — Martin, čeledin z Nových Dvorů, a Kateř. Brožková, služebná děvčka ze Slap (1644). — Martin, služebný pacholek u Vítka Muranského, a Anna, podruhyně (1645). — Martin, syn Václava, koláře z Buše, a Anna Sakarová z Krámů (1661). — Martin, úředník korkyňský, a Kateř. Vránová z Rakovic (1663). — Martin, tkalcovský syn ze Štěchovic, a Eva Záhorácká (1674). — Martin z Hněviny a Lidm., dc. Matěje Vrbý, pastýře křížovského (1684). — Václav Marek a Mariana, dc. podd. kláštera zbrasl. (1696). — Matěj, ovčáký pacholek, a Dorota Vokáčová (1657). — Matěj z Hněviny a Lidmila Vopršalová (1669). — Matěj, syn chalupníka z Tetína, a Anna, dc. Tomáše Snopka z Čími (1669). — Vít Mazáč z Přestavlk a Kateř. Kúrkova z Přestavlk (1683). — Jan Mendlik ze Zahořan a Kateř. Hozová, dc. sládka (1666). — Jan Mezek z Mlíkovic a Voršila Miková z Slap (1670). — Václav Mohalek, pacholek v slapském dvoře, a Alžb. Trnková z Nových Dvorů (1660). — Jan Moranský a Alžběta, vd. po Václavovi, tkalci z Čími (1675). — Václav Mužíček, mlynář, a Anna Bendová z Mníšku (1646). — Vojtěch Myška a Anna, dc. Matěje ze Srbska, karlštejnští poddani (1695).

Václav Nečas z Křížova a Lidmila, dc. Jiřího Kotrlíka z Lipé (1689). — Martin Nečas z Přestavlk a Kateř., dc. Ludvíka, skotáka korkyňského (1693). — Matěj Němec z Krámů a Lidmila Zimová z Nových Dvorů (1650). — Vít Němec a Anna, dc. Mikuláše z Kříšova (1673). — Jakub Neužil z Hněviny a Voršila Havličkova z Korkyně (1672). — Křistof Novák z Křížova a Kateř. Vopršalova, vd. po křížovském senkyři (1681). — Václav Novák, syn Křistofa z Křížova a Mariana, dc. Martina Kúrk y z Přestavlk (1683). — Adam Novopražský a Lidmila, vdova z Teletína (u Neveklova) (1646). — Jan Novotný z Kříšova a Eva, dc. Jakuba z Kříšova, poddaný statku Korkyně (1691). — Václav Nosákovc ze Čími a Mariana z Chotilska (1650).

Mikuláš Orlický (Drlík?) a Mariana Pečhačová (1657).

František Pachtík a Anna Kodědová z Přestavlk (1674). — František Pachtík z Přestavlk a Anna po Jiřím z Korkyně (1691). — Vojtěch Pachtík a Anna Rákosníková z Přestavlk (1696). — Jiří Mikuláš Palička z Nov. Města blíz Perštejna a Johanna Vašíčková (1657). — Pavel, služeb. pacholek u Václava Skučka v Nových Dvorech, a Magd. děvčka u téhož hospodáře (1646). — Daniel Pěnkava, senkyř z Kříšova,

z Korkyně, starosta komorníčího úřadu desk zems. V. Schulz: Doplňky k F. Tadry: „Listům kl. Zbraslav.“ Věstník akad. XX. Str. 483. Aug. Sedláček: Místopis. sl. histor., str. 436.

a Dorota, dc. Jana Vrány (1688). — Jan Pěnkava, vd., šenkýr slapský, a Kateř., vd. po Janovi Zykánovi z Čimi (1685). — Matěj Perniček a Kateř., děvečka (1646). — Josef Pešák z Buše a Kateř. Lištiková (1696). — Josef Pešák z Buše a Kateř. Holcová z Malé Ledečice (1694). — Vít Pešák a Mariana z Holubova (1656). — Matěj Plavec z Třebenic a Dorota Juncková, děvečka (1645). — Jakub Pokorný, rychtář z Přestavlk, a Dorota Sakařova, vd. z Nových Dvorů (letopočet neudán). — Jiří Pokorný, syn rychtáře z Přestavlk, a Anna Boťová z Krámů (1680). — Václav Pokorný z Přestavlk a Magd., dc. Jana Žďánského ze Ždáně (1686). — Jan Povalil a Kateřina Živohostová (1661). — Marek Povalil a Mariana Huňová z Přestavlk (1673). — Václav Povalil a Mariana, dc. Michala z Krámů, poddaní kl. zbrasl. (1689).

Jan Povalný a Anna Hodíková (1678). — Jiří Prager, slapský myslivec, a Dorota Haldecká (1647). — Matěj Procházka a Mariana, dc. Jana, někdy slapského bečváře (1661). — Martin Přihoda, kantor slapský, a Eva Červenková z Pisku, dcera mlynáře (1673). — Pavel a Mariana Vodřezková (1658). — Ondřej Pták z Přestavlk a Magd. Boťová z Krámů (1674).

Jan Rákosník z Přestavlk a Lidmila Šindelářova ze Slap (1674). — Jakub Rákosník a Veruna Huňová (1677). — Jan Rabinišký ze Ždánice a Mariana Chalupecká, dc. koláře z Buše (1681). — Matěj Rákosník z Přestavlk a Dorota, dc. Václava Marka z Buše (1682). — Ondřej Rákosník z Přestavlk a Lidmila, dc. Vítka Lištika z Buše, poddaní kl. zbrasl. (1693). — Matěj Rosypal z Mokrovrat a Kateř. Chalupecká, dc. koláře z Buše (1674). — Matěj Rosypal, pánský skoták, a Magd. vdova (1699). — Václav Rozinberk ze St. m. Pražského a Anna Cimburkova, dcera „sousedka a městěnina města Knína, hor zlatých“ (1666). — Matěj Ružička z Benešova a Magd., vdova po Jiříkovi, tkalcí z Nových Dvorů (1683). — Jan Rybář ze Ždáně a Mariana Šimonová z Nových Dvorů (1662). — Říha, tkadlec z Čímě a Magd., dcera Jiřího, podruha z Čimi (1661).

Matěj Sádecký z Hněvšína a Alžběta Žimová z Nových Dvorů (1696). — Václav Sakař, slapský myslivec, a Alžběta Sobrova z Buše (1676). — Jakub Sakař v Malých Mlečicích a Anna Vrbovcová (1646). — Václav Skuček z N. Dvorů a Eva Tauchová z Buše (1661). — Vavřinec Skuček z N. Dvorů a Alžb., dc. Vítka Lištika z Buše (1691). — Vít Skuček a Lidmila Tkadlová z N. Dvorů (1697). — Adam Sládek z Korkyně a Kateř. Bečvářova, vdova z Korkyně (1656). — Matouš Sloucha z Krámů a Eva Miková, vd. (1651). — Matěj Smitka, pacholek z Čimi, a Mariana Auhoníková z Čimi (1664). — Jiří Snopk ze Sejké Lhoty a Lidmila, dc. Vítka, mlynáře z Přestavlk (1679). — Václav, syn Tomáše Snopka²⁾ z Čimi, a Dorota Besinská z Poličan (1682). — Šimon, mladší Snopk z Čimi a Alžběta, dc. Adama z Čimi (1699). — Prokop Sojka a Anna Rípová z Přestavlk (1676). — Prokop Sojka a Alžb., dc. Jiřího, poddaní slapskí (1696). — Jan Sošna z Lišnice a Dorota Čečenová, vd. z Buše (1665). — Jan Stařec z Buše a Eva „pozůstalá po neboštíkovi starým Rákosníkovi z Buše“ (1668). — Jan Starc a Mariana, dc. Mikuláše Roubala z Buše, poddaní kl. zbr. (1692). — Martin Starc a Anna, dc. Matěje Sakaře z Krámů (1690). — Ondřej Štěpán z Mokrovrat a Anna Víková (1646). — Jan Strych, mlynář ze Ždánského mlýna a Anna Bečvářova, vd. ze Slap (1683). — František Suk (?) a Lidmila, dc. Melichara, řafáře slapského (1674). — Jan Svatoš z Podskali a Dorota Maštalířova z Kožli (1654).

Ondřej Šebánek z Čimi a Lidmila Váňova ze Slap, vdova (1682). — Adam Šebánek z Čimi a Anna, dc. Martina Šindeláře (1688). — Vít Šeberka a Alžběta, dc. Jiřího Krejši z Krámů (1689). — Jiří Šebánek a Mariana z Buše, poddaná kl. zbrasl. (1691). — Matěj Šebánek a Magd., dc. po Jarolimovi, mlynáři, poddaní kl. zbrasl. (1694). — Hans Schene-

2) Má náhrobní kámen na hřbitově slapském s nápisem: „Zde odpočívá poctivý Tomáš Hořejší Snopk z Čímě, kostelník a dobrodinec tohoto chrámu Páně, pohr. 19. měs. listopadu 1709“.

boren ze Sas a Marie, dc. Matěje Šindeláře ze Slap (1686). — Jakub Šenik a Kateř. Stopková (1656). — Matěj Šimůnek ze Štěchovic a Alžb. Matyášova ze Štěchovic (1645). — Matěj Šindelář a Alžb. Kubíčkova z Hráštan (1651). — Matěj Šindelář ze Slap a Eva, vdova po Jakubu Starcovi z Buše (1683). — Tomáš, starší syn Šindeláře ve Slapech a Anna Kročianská, dc. Jiřího (1687). — Václav Šobr, syn rychtáře z Buše a Dorota Turková z Píkovic (1646). — Jan Šobr z Buše a Lidmila Pokorná, dc. rychtáře z Přestavlk (1679). — Adam Šrámek z Rabiné a Lidmila Záhorská z Přestavlk (1682). — Jan Šrámek z Rabině a Alžb., dc. Jakuba Snopka z Čimi, poddaný kapituly pražské (1693). — Pavel Štětina z Chotilska a Marketa Malá jinak Dvořáková z Křízova (1681). — Vít Štětina z Chotilska a Magd. z Krámů (1693). Matěj Šukr a Lidmila, dc. Anny, pekařky z Knína (1647).

Martin Tauček z Buše a Kateř. Kosťová z Třebenic (1652). — Václav Tauš z Krámů a Lidmila Roubalová, vdova (1650). — Matouš Tauček a Anna Hošková (1649). — Tomáš Tater (?) z Třebenic a Kateř. Roubalova z Buše, poddaný statku Hradiště (1690). — Václav Tkadlec a Alžběta, vinopalka z Korkyně (1667). — Mikuláš Tkadlec z Měřina a Anna, podruhyně (1646). — Tomáš, chalupník z Korkyně, a Anna ze dvora korkynského (1661). — Tomáš, nádenní pacholek z Mokrska, a Dorota Peckárová (1645). — Antonín Trnka a Alžběta, dc. Vítka Svobody, mlynáře z Přestavlk (1685). — Václav Trnka a Mariana Skučková z Nov. Dvorů (1665).

Václav, šenkyř z Křízova, a Lidmila Rákosníkova z Přestavlk (1683). — Václav, syn Jana, tkalce ze Štěchovic, s Kateřinou, dc. Jakuba, rychtáře z Přestavlk (1670). — Václav, syn Jiřího, koláře z Buše, a Alžběta Hodkova, dc. rychtáře bušského (1668). — Václav z Klínce a Kateř. Kršková z Krámů (1670). — Václav, pacholek, a Salomena Králíčkova (1662). — Václav, syn rychtáře, a Lidmila Šebková (1646). — Václav, podruh z Bratřínova a Mariána, děvečka (1645). — Martin Váňa a Lidmila Hájkova, dc. tesaře ze Slap (1676). — Vávra Košta z Třebenic a Kateř. Ždánská (1656). — Pavel Veselý ze Štěchovic a Lidmila Pachtíkova (1674). — Vít „s plechovou tváří“ a Eva, služ. děvečka (1646). — Vít, služebný pacholek u Adama Doubka v Licovicích, a Barbora, jejich dcera; „nevěsta Barbora před dvanácti nedělemi dceru měla s týmž již svým mužem“ (1645). — Vít z Chotilska a Mariána, dcera podruhyně z Korkyně (1678). — Jan Vlasák ze Zadní Třebáně a Magdalena Říhová z Čimi (1663). — Matěj Vodička a Mariána, dc. Jakuba, rychtáře z Přestavlk (1665). — Říha Vodička a Dorota Sakařová z Krámů (1665). — Pavel Voháňka z Křízova a Kateř., dc. bečváře slapského (1685). — Matouš, syn Matěje Vojeckého z Křízova, a Dorota, dc. Tomáše (1689). — Jiří Vojtíšek a Dorota Přisušilová (1657). — Vavřinec Vopršal a Anežka Vojecká z Křízova (1683). — Karel, syn Jana Vopršala z Křízova, a Alžběta, dc. Václava Milky (1690). — Vavřinec Vopršal a Lidmila, vdova po Františku Kukačovi z Krýšova (1695). — Matouš Vrabec ze Záborné Lhoty a Alžb. Hatáková, dc. Matěje z Křízova (1697).

Martin Zahradník a Dorota, kličnice z Korkyně (1667). — Martin Zajíček, rybníkář z Malé Lečice, a Anna, vdova (1644). — Marek Zajíček z Malé Lečice a Alžběta Melicharová, dc. Šafáře ze Slap (1677). — Jiří Zajíček z Lečice a Kateř. Sakařová z Krámů (1695). — Tomáš Zima a Mariána z Krámů (1696). — Matěj Zima z Nov. Dvorů a Anna, dc. Kašpara z Přestavlk (1667). — Lukáš Zima a Anna Dlouhá z Krámů (1656). — Jan Zima a Lidmila, dc. Václava Lištika (1647). — Václav Zamrazil z Kochovic a Kateř. Burianková z Buše (1690). — Václ. Zámečník z Mníšku a Magd. Malá z Křízova (1670). — Lukáš Zykán a Anna, dc. Václava Mana (1690). — Jakub Zykán a Alžb. Dvořáková z Čimi (1689). — Jakub Žák a Anna, dc. Pešáka z Buše (1691). — Jan Ždánský a Anna Kurkova z Buše (1688). — Lukáš Ždánský a Mariána Burianová (1678). — Jiří Ždánský a Kateřina Lištíková (1647).

LITERATURA.

Dr. JIŘÍ KRÁL, ZEMĚPIS ČLOVĚKA. DÍL DRUHÝ: ČLOVĚK JAKO ZEMĚPISNÝ ČINITEL. (V Praze 1941, 318 str. a čtyři tabulky.)

V minulém ročníku tohoto časopisu jsem podával stručnou zprávu o prvním dílu pozoruhodné práce z péra universitního profesora Dr. J. Krále a upozornil jsem při té příležitosti, že podle ohlášeného rozdělení celé studie bude druhý díl pro rodopisné pracovníky mnohem důležitější nežli první. Zatím se již skutečně objevilo dokončení Králových práce, jejíž podtitul již sám dostatečně osvětluje hluboký význam i pro vědy zeměpisu příbuzné, zvláště pro dějepis. Vždyť stručný obsah Králových studie, která líčí, jak člověk mění svou prací zeměpisné prostředí a přírodní jeho oblasti v kulturní oblasti, kryje se z velké části s dějepisem, který rovněž sleduje pokrok lidské civilisace. Ze skutečnosti, že základní buňkou složité stavby lidské společnosti jest rodina a rod, vyplývá pak, že se i rodopisec při svém studiu musí seznámiti se všemi vnějšími podmínkami, na nichž závisí lidský život, i se způsoby, jak se člověk s nimi vyrovnává, jak je překonává, podmaňuje a proměňuje k svému prospěchu. Všeobecný pokrok lidské kultury, od primitivismu až po vysoký stupeň dnešní civilisace, hustota osídlení a její příčiny, kolonizace, zeměpis sídelní (sídla stálá a nestálá, poloha sídelní jednotky, podmínky jejího vzniku, rozvoje i změn, dvojice venkov-město a jejich vzájemný vztah), zeměpis práce (dříve zvaný hospodářský zeměpis), zeměpis dopravy a výměny (t. j. obchodu), a konečně i zeměpis politický čili geopolitika, téma dnes velmi aktuální, to jest stručně naznačení bohatého a pestrého obsahu Králových studie; jsou to však také problémy, s nimiž se musí vyrovnati každý, který hlobuje a vážněji se snaží osvětliti minulost svého rodu na základě širšího a důkladnějšího studia. Jak se s těmi otázkami vyrovnati, jak je zodpověděti, jak jich využiti pro vlastní bádání a jak z nich vytěžiti co možná nejvíce, na to odpovídá zevrubně, jasně a výstižně Králova cenná, a jak znova opakuji, prvná a proto tím záslužnější kniha svého oboru v naší odborné literatuře.

Haas.

Slechtickými průbami a vývody (Ahnengproben) se zabývá německý badatel FRIEDRICH v. KLOCKE v práci „WESTDEUTSCHE AHNENPROBEN FETERLICHSTER FORM IM 16., 17. UND 18. JAHRHUNDERT“ (Münster 1940, 37 S., 6 Abb.), kde poukazuje na zajímavou skutečnost, že totíž při připuštění k rytířským hrám nebo pro přijetí u sídelní kapituly byl průkaz předků (Ahnengprobe) předkládán na zvláštních tabulkách nebo korouhvích (Ahnengprobentafeln, Ahnenprobentafeln), které byly před probantem veřejně neseny. Ve středověku byla čest a urozenost šlechtice dostačenou zárukou věrohodnosti původu. S postupujícím novověkem však stoupal kritičtější postoj ke všemu, tedy i k průkazům původu. Nestačilo již pouhé jejich sestavení rytířem, bylo potřebí je dokládati písemně. Jejich věrohodnost ověřovali zvláštní znalci. Takovým byl i Justus Möser, sekretář a později syndik osnabrückých rytířů, jemuž věnoval zmíněný již Friedrich von Klocke jinou svou práci „Justus Möser und die deutsche Ahnenprobe des 18. Jahrhunderts“ (Leipzig 1941, 48 S.). Kritický postoj k vývodům slechtickým měl již téměř před 50 lety před Möserem i nás Bohumír Daniel svob. pán z Vunšvic, který z lásky k rodopisu shromáždil značné množství materiálu a sestavil mnoho slechtických rodokmenů, ověřených písemnými dokladů. Jeho sbírka jest uložena v archivu země České.

M. H. — Jel.

E. FRH. V. BERCHEN, D. L. GALBREATH, OTTO HUPP, BEITRÄGE ZUR GESCHICHTE DER HERALDIK (Schriftenreihe der Reichsstelle für Sippenforschung, Band III. — Verlag für Standesamtswesen, G. m. b. H., Berlin 1939. VI, 223 str., 143 vyobrazení.)

Důležitým pramenem pro heraldiku jsou znakové knihy (Wappenbücher). Po jejich podrobném zpracování a vydání bylo již několikráté voláno, naposledy roku 1933 se strany polské badatelky Dr. Heleny Polaczkové.

V r. 1939 vydali tři autoři, Berchem, Galbreath a Hupp, ve známé sbírce rodopisného ústředí v Německu své příspěvky k dějinám heraldiky, z nichž jeden oddíl tvoří soustavné sepsání středověkých znakových knih do r. 1500: „Die Wappenbücher des deutschen Mittelalters“. U každé z nich jest uvedeno, jak vypadá originál, dále doba vzniku, majitel, případně kopie, literatura a obsah. Celkem jest zde popsáno osmdesát knih, a to nejen vlastní knihy znakové, ale i kroniky, nekrologia, matriky a pod., obsahující vyobrazení znaků. Hojnou obrázků doplňuje vhodně tuto záslužnou práci, k jejíž přehlednosti přispívá připojený chronologický seznam znakových knih a jejich majitelů.

Otázkou heroltů a jejich vztahu k heraldice se zabývá v druhé části recenzované knihy E. v. Berchem: „Die Herolde in ihren Beziehungen zum Wappenwesen.“ Tato práce vznikla vlastně jakožto polemika se zemřelým profesorem Felixem Hauptmannem, který pokládal herolty za pouhé služebníky bez nějakého vyššího školení. Jeho mínění vyvraci Berchem a na základě velmi bohatého a pečlivě sneseneho materiálu dokazuje, že herolti byli znalci heraldiky nadmíru povoláni, kteří rozhodovali případné spory na všech turnajích, sestavovali a kreslili znakové knihy a byli vůbec rádci příslušníků vyšších stavů ve všech otázkách znakových a tím i rodových. Jejich chronologický seznam až do r. 1668 tvoří závěr této zajímavé práce, rovněž četnými obrázky oživené.

M. H. — Jel.

ROD STÁTNÍHO PRESIDENTA DR. EMILA HÁCHY. V sborníku „Jihočech Emil Hácha“ uložil bratr pana státního presidenta, Inž. Theodor Josef Hácha, výsledek svého rozsáhlého pátrání po kořenech presidentova rodu. Dospívá ke zjištění, že tento rod děkuje za své jméno Háchovskému gruntu v Řenkově na Milevsku, připomínanému po prvé roku 1587. Seděli na něm postupně Háchové, Zlochové, Hach, Kotové a od r. 1673 Holubové, kteréžto rodiny přijímaly také jméno po gruntě. Roku 1773 přízenil se Václav, syn Martina Holuba-Háchy z Řenkova, na statek „U Ermistu“ ve Velké u Milevska. Václavův syn Josef, přízeniv se na prastarý statek „U Lesáků“ v Hrazánkách, přifařených do Petrovic u Sedlčan, založil linii hrazáneckých Háchů, nazývaných také Lesákové. Tento Josef, presidentův praděd, měl s Annou, rozenou Lesákovou, syna Jana Nep. Háchu, narozeného v Hrazánkách č. 4 dne 26. srpna 1807. Nejstarší syn Jana Hácha a Anny, dcery Jana Jakeše, sedláka z Branišovic (okres Milevsko) č. 4, a matky Veroniky, roz. Koudelkové ze Stříteže č. 4, Josef, narodil se rovněž v Hrazánkách 24. září 1832. Stal se berním úředníkem, a když působil v Trhových Svinech jako kontrolor tamního berního úřadu, narodil se mu tam z manželky Marie Karolíny Pavlíny dcery Dominika Klausse, měšťana ve Vlašimi, a jeho manželky Anny roz. Průchové z Vlašimi čp. 65, dne 12. července 1872 prvorodený syn Emil Dominik Josef Hácha, nynější státní president. Tato přímá rodová linie končí presidentovou dcerou Miladou Rádlovou-Háčovou. Klausové, presidentovi předkové ze strany matčiny, byli sládky. Nelze je tudíž sledovat tak daleko zpět jako rody selské a nejstarší zpráva o nich jest teprve z roku 1790. Je zajimavé, že Emil Hácha, podobně jako jeho bratr Theodor Josef, si vzal za ženu svou sestřenicu (jenže se strany matčiny), dceru matčina bratra Františka Marii Klausovou. Sled háchovských generací ve Velké a v Hrazánkách vypisuje ve sborníku Josef Kytka.

V. H.

LETOCHOVY „PAMÁTKY MĚSTA BRODU UHERSKÉHO“, doplněné poznámkami profesora Bohumila Sobotíka a správce městského musea Augusta Hladkého, vydala Musejní společnost města Uherškého Brodu. Václav František Letocha, narozený roku 1669 v Dřevohosticích, stal se ve 23 letech svého věku pisařem města Uherškého Brodu a oženil se s dcerou měšťanosti Václava Manšváta, popraveného Kuruckými vojsky. Opsal paměti svého předchůdce Martina Josefa Ležáka a původní kroniku Haškoniovu, celé dílo pak doplnil záznamy současných událostí až do roku 1694. Práce byla cenným pramenem Kučerovým „Pamětem královského města Uherškého Brodu“, dnes již rozebraným.

Kryl.

VÁCLAV RYTÍŘ, HERALDICKÉ TINKTURY. Kovy, barvy, kožišiny a jejich šrafování. Úvaly u Prahy, vlastním nákladem, 1941. 8°. Str. 36 + 2 tab.

Uvedená rozprava Václava Rytíře pojednává o dějinách šrafování erbů, o heraldických tinkturách a o kožišinách, užívaných v heraldice. Je to drobná práce, která v heslovitých větách uvádí jen to nejdůležitější, takže nezachycuje ani současný stav vědění o pojednávaném tématě. Z omylů upozorňuji na to, že kunina značí červenou a sobolina černou barvu a nikoliv obráceně (srv. M. Kolář, Heraldika, str. 140—1). V. J. Sedlák.

RODIŠTĚ BOHUŠE ZAKOPALA. V „Národní politice“ ze dne 23. prosince 1942 uveřejnil Dr. Miloš Kareš feuilleton „Rodný kraj Josefa Nešvery“, v němž mluví o Hořovicku jako rodném kraji četných význačných hudebních zjevů, zejména hudebního skladatele Josefa Nešveru, rodáka z podbrdské obce Praskoles. Feuilleton jest zakončen větami: „Málokому je známo, že Praskolesy jsou rodištěm ještě jedné významné postavy našeho uměleckého světa. Tam narodil se totiž Bohuš Zakopal, jeden z největších našich dramatických umělců, nezapomenutelný představitel četných postav českého i světového pořadu. V blízkosti hrobu Nešverova otce je na starém hřbitově praskoleském i hrob rodičů Zakopalových. Jsem přesvědčen, že Nešverova i Zakopalova rodná obec, povzbuzena radostnou odezvou oslav Nešverových, splati jednou svůj povinný dluh i druhému svému velkému rodáku.“ Myslím, že více zůstal dlužen Zakopal Praskolesům, než Praskolesy Zakopalovi. Narodil se totiž 21. listopadu 1874 v Čilci u Nymburka.

V. H.

ŠINDLER JAN: DĚJINY OBCE DOLAN U OLOMOUCHE. Nákladem Společenské knihtiskárny v Lošticích. V r. 1940 zemřelý učitel Šindler sebral historický i místopisný materiál obce, kde naposledy učil. Zajímavá knížka, obsahující dějiny obce počínající prvními majiteli — Racky z Dolan — až po dnešní časy. Stran 90. Kniha obsahuje mnoho místních jmen, címž se stává pro rodopisce cennou příručkou.

Kryl.

MATOUŠEK JIŘÍ: JAK STARÍ UMÍRALI NAŠI PŘEDKOVÉ. Zvl. ot. z Vesmíru č. 1, 1941, nákl. vl., typ. Praž. akc. tisk., s. 13. Drobný spisek terciána a reálného gymnasia v Praze XII. má být demografickým pokusem o zhodnocení matričních údajů o stáří a úmrtí obyvatel obce Zhoře u Nové Vsi od roku 1689. Mladý badatel prozkoumal ze století 18. a 19. asi 500 osob z této vsi, prozkoumal jejich zápisu a utvořil některé závěry, z nichž vysvítá, že největší procento z narozených lidí umírá do roka, v minulých stoletích asi jedna třetina. Progresivně dosahuje se až jedné devítiny. Z lidí, kteří dosáhli 21. roku, většina umírala v 17. stol. před 60. rokem, v 19. stol. však až před 70. rokem, a v našem století dokonce před 80. rokem. Maximum v těchto obdobích bylo v dubnu, minimum v červnu. Příčina smrti u nejstarších zápisů je uvedena málokdy, a když, tak nejasně. Knížečka mladého Matouška, třebaže pomáhal tatinek, je pěknou výslednicí vážné pracovní snahy a ukazuje, že nejen dospělí, ale i mládež může mít k rodopisu dobrý vztah, třebaže se nepouštěla hned do těžkých otázek jako Jiří Matoušek. Mladý tercián může být mnohým příkladem. Pv.

Z P R Á V Y .

GENEALOG JOSEF PILNÁČEK ŠEDESÁTNÍKEM. Dne 9. února t. r. dožil se ve zdraví 60 let nás člen a známý genealog a odborný spisovatel, žijící t. č. ve Wienu. Pilnáček, který se narodil 9. února roku 1883 v Černé Hoře u Brna, jest jedním z našich nejstarších členů Rodopisné společnosti, stál již při jejím založení a byl jedním z nejpilnějších přispívatele „Časopisu Rodopisné společnosti“. Jeho odborné genealogické práce jsou uznávány v širokém kruhu Rodopisců jako prvotřídní genealogické studie, jejichž vydaná řada jest veliká. Pokusíme se vypsat některé z hlavních jeho prací: Královéhradecké, chrudimské a jiné rodiny erbovní a

patricijské (1919), Paměti Černé Hory u Brna (1926), Dějiny Pilníčků z Radostic a svobodné rodiny Pilnáčků (1920), Rodokmen s obrazy památek rodu z Boskovic (1925), Paměti města Blanska a okolních hradů (1927), Nový Hrad u Blanska (1927), Rodokmen a vývod T. G. M. (1927), Adamovské železárny 1350—1928 (1928), Rodokmen a rodinná kronika Hradčovských (1928), Genealogie Podstatských z Prusinovic (1929), Stammbaum der Schweizer Familie Kapeller v Ankerfeld (1929), Staromoravští rodové (1930), Stammbau des österreichischen Bundespräsidenten Wilhelm Miklas (1930), Moravsko-slezsko-polská rodina Švércků (1930), Rodopis Burgkardtů, pozdějších Purkartů či Purkertů, nynějších Porkertů (1931), Stammtavle Schaffalitzky de Muckadell alias Pšovický v. Mukoděl (1931), Die älteste Genealogie der Hájek und Hayek v. Waldstätten (1932), Rodopis zlinských Batů (1932), Die älteste Genealogie der Fam. Bystřicky v. Střednic (1933), Geschichtliche Genealogie des mährischen Zweiges derer v. Rechenberg v. Zeletic (1933), Geschichtliche Genealogie des mähr. Zweiges der Lütwitz v. Alt Rauden (1934), Genealogie der Grafen Podstatzky v. Prusinowitz (II. vydání 1935—6). Die älteste Genealogie der Gr. Wilczek (v tisku), Die älteste Genealogie der Gr. Welczek v. Dubensko (v tisku), Genealogie der Familie Lipovsky v. Lipovic a řada prací jiných. Veliký je počet jeho prací uveřejněných jednak v časopise Rodopisné společnosti, jednak v časopisech jiných jak českých, tak německých. Jest členem řady rodopisných spolků a společnosti. Výbor Rodopisné společnosti vzpomněl jeho životnímu jubileu na svém posledním zasedání a poslal mu pozdravný dopis s přání dalšího zdraví a duševní svěžestí. Kryl.

NĚKOLIK RODOPISNÝCH DAT Z MNICHOVORADIŠTSA A OKOLÍ. P. Alois Svoboda, batádat o dějinách Mnichova Hradiště a okolí, nalezi v archivu min. vnitra ve spisech čes. gubernia. (ČG Publ. 1764—1773 G/2/20) akta o Josefu Červinkovi, sedláku z Hoškovic u Mnich. Hradiště, který byl jakýmsi mluvčím a rádcem lidu poddaného na Mnichovohradištsku a okolí a jako buríč byl několikrát vyšetřován a trestán. Z materiálu p. Svobody vyjímáme s jeho svolením některá data rodopisná, a to z protokolu z 12. dubna 1770 o vyšetřování, provedeném ve dnech 9.—12. dubna 1770 v Mnich. Hradišti komisi magistrátu mladoboleslavského, delegovanou krajským úřadem z poručení cís. král. zem. gubernia. (Zkratky: l = léta, let; ž = ženat; d = děti; v = ves; chal = chalupník; sed = sedlák; p = poddaný; V = Valdštejn, Valdštejnský.) Antoš, Václav Josef Jan, sladovnický, Vel. Obrubce, panství Kosmonosy. Bayer Mauritius, býv. písar na poště v Ml. Boleslav, utopil se v březnu 1767. Beyfus Lorenz, voják od Stampachského reg. kyrysníků, patrně p z panství Prannstorff. Blekta Jan, Mladá Boleslav. Bosý (Bossi) Jan, rada magistrátu v Ml. Boleslav. Brechler Jiří, bývalý městský písar v Mnichově Hradišti. Bureš Jiří, chal, v Mužský (p ke Kosti), 37 l, již 10 l ž, 4 d. Červinka Jan, Dobrá Voda, syn Jos. Červinky dále uvedeného. Červinka Josef, sed, v Hoškovice, p V, 64 l pryč, 12 d, z nich 5 d na živu (Jan, Josef, Václav, Jiří a František). Červinková Anna, Hoškovice, manž. předešlého, asi 52 l. Danda Josef, Hoškovice. Dandová Anna, Hoškovice, manž. předešlého; měla přátele ve Wien. Didak (Dydač) Jan, rada magistrátu v Ml. Boleslav. — Ferkl František, malý sed, v Neveklovicích, p V, přes 40 l, 5 d; byl zetěm Pavla Kolce z Mohelnice. Hozák František, šenkýr, Hoškovice. Hozák Josef, výměnkář v hospodě v Přepeřích (u syna), p V, 69 l, ž, 7 d na živě; rodilý z téže vsi jako Josef Červinka, tedy patrně z Hoškovic. Kalva Jiří, půllánik a rychtář v Přichvoji, p hrab. Wratislavovi, asi 36 l, ž, 8 d. Knobloch Václav, sed, v Bošči, p ke Kosti, 38 l, ž, 4 d. Kobera Jan, řemesla řeznického, Mnich. Hradiště, p V, 33 l, ž, 1 dcera. Koloc Pavel, výměnkář v Mohelnici (u syna), p V, přes 70 l, ž, 6 d (zaopatřené); byl tchánem Fr. Ferkla z Neveklovic. Kovář Václav, sed, pak tkadlec, Kuchelna, panství Semily, 5 d. Kovářová Kateřina, Kuchelna, manž. předešlého, přes 49 l. Král Karel, sed, pak tkadlec, v Přepeře, p ke Kosti, 40 l, ž, 3 d; byl v nájmu ve statku, který mu dříve patřil. Králová Kateřina, Přepeře, manž. předešlého, asi 37 l, vdaná asi 20 l; její matka měla být sestřenice matky Jos. Červinky z Hoškovic. Kupec (Kupců) Jan, chal, krejčí a rychtář, v Mrkvojedy, p ke

Kosti, asi 32 l, ž, bez děti. **Lochman Jan**, sed, v Hoškovice, p V, 60 l, ž, asi 7 d. **Medek Josef**, měl příl živnosti v Záhoří, p Desfoura Rohozeckého, okolo 40 l, žena Zuzana, 3 d na živě a 4 umřely; jeho žena pocházela asi z lomnického panství, měla tam penize v sirotčí kase. **Nezbeda Jan**, býv. poseł panství V. **Nohýnek (Nohinek) Josef**, rychtář v Hoškovicích. **Pažout Václav**, sed a vrch. rychtář, Markvartice, p hrab. Wratislava, 49 l, ž, 8 d. **Pekákovský Václav**, řezník a souzen v Mnich. Hradišti, p V, 30 l, ž, 1 d; asi v 1. 1758—60 přišel z vandru. **Petzel Jan**, písar u p. správce na Krnsku, pastorní syn Jan Blekty z Ml. Boleslavě, rodilý z Ml. Boleslavě, 21 l, svobodný. **Pokorný Josef**, Leibheyduk, Wien, „pod Kapuciny zůstává, když se jede na Josefstadt“. **Ptáčník Jiří**, starší rychtář v Mnich. Hradišti. **Sládeček Josef**, býv. šafář arnoštický, chal v Kocnovicích, p V, 35 l, ž, 6 d; jeho bratr měl sestru Jos. Červinky z Hoškovic. **Strejcmarda Jakub**, Hoškovice. **Sturm Jan**, Wien, „logiruje na Vlaském place proti Jezovitům u smrtihlavý“; byl strýcem Jos. Červinky z Hoškovic. **Summer**, myslivec panství V. **Šerks Antonín Jan**, syndik, Ml. Boleslav. **Šida Václav**, Dneboh. **Šida Václav**, v Mužský. **Sindelář Jiřík**, chal a krejčí, v Nemyčeves, panství Miličevské, asi 48 nebo 49 l, ž, 4 d. **Tausyk**, protokolista u hr. Kolovrata (Wien), kasír hr. V. **Telenský Josef**, býv. pacholek na panství V, je v Branžeži ženat. **Tiller Josef**, chalupník a krejčí v Hoškovicích. **Túma Jan**, sed, v Dobré Voda, p V, 55 l, ž, 1 dceru. **Valenta Jan**, měl domek a kousek role v Dol. Bousově, p ke Kosti, přes 40 l, vzal sobě vdovu a byl otčímem k jedné dceri. **Jihlavec Jaroslav**.

RYCHTY VŠECH OBCÍ BENEŠOVSKÉHO OKRESU od r. 1590—1910, s vypsáním rodů pro každé číslo v obcích, jsou sepsány notářem, zemřelým Pinkasem v Benešově. Toto jeho životní dílo zakoupily benešovské peněžní ústavy z pozůstatosti po zesnulém a uložily jej v benešovském museu.

DĚKAN VÁCLAV PULEC, BISKUPSKÝ VIKÁŘ V ZAHÁJÍ U HLUBOKÉ jest známý rodopisec a příznivec rodopisného bádání. Jest dlouhá léta členem RS a má pro Hlubocký kraj neocenitelné rodopisné výpisy, zejména o Hluboké, Zámostí, Podhradí, Hosině a okoli Hluboké z dob, kdy byl farářem v Hosině. Hosinské matriky jsou z nejstarších v kraji. Nyní na svém působišti v Zaháji u Hluboké zpracovává rodové výpisy matrik v Zaháji, které začínají v roce 1650. **Kryl.**

DĚKAN P. FRANTIŠEK KOMÁREK MRTEV. Choceňský děkan P. František Komárek, rodák z Kuklen, zemřel v Mnichově Hradišti. V Chocni, kde působil celých 21 let co děkan, napsal rukopis „Dějiny města Chocně“, jež zůstal nedokončen, rodopisnou a historickou studii o knězi Janu z Chocně. Dějiny poutního města v Hemžicích u Chocně a životopis zakladatele Kameliček F. C. Kampelika. Pochován byl dle svého přání v Hemžicích u Chocně. **Kryl.**

ROD VOJEN. KAPELNÍKA A SKLADATELE KARLA KOMZÁKA. „Národní Politika“ otiskla životopis vojenského kapelníka a skladatele Karla Komzáka. Komzák, rodák z Netěchovic u Týna nad Vltavou, nar. v r. 1823 jako syn panskéhokováře v Netěchovicích. Byl původně učitelem a později úředníkem pražského ústavu pro choromyslné. Zde se stavil si první kapelu z chovanců ústavu, která hrála pro obveselení chovanců ústavu, později v právě zřízeném Prozatímním divadle a později pak doplněná v Národním divadle. Roku 1865 přijal místo vojenského kapelníka u pěš. pl. 11 a později u pěš. pl. 28. Jednou při koncertě v Plzni měl výstup s velícím generálem, který jej podezíral, že při koncertě hrál velezrádné písňě, a ze služby odešel. Usadil se v rodných Netěchovicích, kde však brzy r. 1893 zemřel. Pochován jest na hřbitově v Týně nad Vltavou. Jeho syn Karel Komzák jun., nar. 1850 v Praze, věnoval se plně řízení hudby, s nevšedním nadáním pak již ve 20 letech řídil divadelní orchestr v Linzu a v letní sezóně lázeňský orchestr v Badenu u Wienu. Zde pak v roce 1905 přišel o život v poměrně mladém věku 55 let, když na nádraží v Badenu se dostal pod vlak při vystupování z vozu. Roku 1935 zasadilo na paměť obou hudebníků a skladatelů město Baden pamětní desku na

dům, v němž Karel Komzák jun. žil. O rody Komzáků jeví se čílý zájem i v Říši. Agilní musejní správa v Týně nad Vltavou za vedení min. tajemníka p. Hynka Cipry, sebrala o této hudebních skladatelích obsáhlý materiál a vydá spis knižně.

Kryl.

K vyrovnání předplatného, členských příspěvků a darů pro tiskový a vydavatelský základ užijte vždy bianco složenek na pošt. účet šekový: Praha 9636.

VŠEM NAŠIM PRÍSPÍVATEĽUM A ČTENÁRŮM! Časopis „Rodopisné společnosti v Praze II, Na Těšnově 65, tel. 60.241, vychází v sešítech čtyřikrát do roka a členové R. S. jej dostávají zdarma. Cena celého ročníku pro nečleny jest K 40.—. Veškeré reklamace, na něž lze bráti zřetel toliko do 8 dnů, budťez zaslány na R. S. v Praze II, Na Těšnově 65 (ministerstvo zemědělství). Redakci časopisu vede redakční komitě. Príspěvky do časopisu adresujte na shora uvedenou adresu. Otištěné články se honorují částkou K 15.— za tištěnou stranu textu. Kdo se redakčnímu honoráru vzdává ve prospěch tisk. fondu R. S., resp. à conto členských příspěvků, nechť to poznamená na rukopise s podpisem autora. Za správnost údajů a za použití pramenů zodpovídá autor článku. Poznamenáváme, že autorům a příspívateľům nemůžeme zaručiti okamžité otisknutí jejich příspěvků, ježto jsme vázáni úspornými opatřeními v hospodaření papírem, vyvolanými válkou. Rukopisy však uschováváme a zařazujeme do tisku postupně dle důležitosti obsahu, rozsahu článků a pod. Zvláštní otisky a Rodové galerie po dobu mimořádných opatření není nám možno prozatím zhотовovati.

Objednatelům publikací Rod. společnosti, rodových příruček a knih, které jsou dnes úplně rozebrány, oznamujeme, že v dohledné době chystáme přepracované a doplněné vydání několika hlavních prací o rodopisu. Neobjednávejte prozatím vyprodané práce, včas oznámíme vydání nových děl v našem časopise.

SPOLKOVÁ ČINNOST.

Dne 18. XII. 1942 konána byla členská schůze v pedagog. síni domu Zemědělské osvěty na Král Vinohradech za četné účasti členstva. Na schůzi přednášela známá vlastivědná pracovnice, PhDr. Emanuela Nohejlová, úřednice numismatického oddělení Národního muzea v Praze, autorka rady prací o českých a moravských mincovnách, na thema: „Numismatika a rodopis“. Přednáška, která byla odměněna vřelým potleskem posluchačů, byla první přednáškou zimního cyklu přednášek „Rodopis ve vědě a v životě“, které Česká Rodopisná společnost pro své členy v období 1942–43 pořádá.

Dne 15. I. 1943 konala se v spolk. místnosti Rodopisné společnosti výborová schůze za plné účasti výboru. S povděkem bylo přijato na vědomí udělení periodické podpory min. školství a lidové výchovy. Prodebatován cyklus chystaných přednášek pro členy, které vyčerpají každého měsíce jednu přednášku předních archivních a rodopisních pracovníků, vesměs na náměty o praktickém rodopisu. Nově hlásících se 16 členů bylo přijato do R. S. Zprávy pokladníka a redaktora časopisu prodebatovány a vzaty na vědomí.

Dne 26. II. 1943 byla uspořádána ve spolkových místnostech druhá členská schůze, spojená s přednáškou Dra Jiřího Čárka, archiváře hlav. města Prahy, na thema „Archiv hlav. města Prahy jako pramen k rodopisnému bádání“. Přednášející odborník podal výstižně ve formě přednášky doplnění svých vývodů, otiskných v časopise Rodopisné společnosti, č. 3, ročníku 1942, a odpověděl četné dotazy velmi četně na přednášce zastoupených členů R. S. V návrzích pp. gen. řed. Palečka a Dra Doskočila bylo usneseno, aby výbor Rodopisné společnosti v příštím funkčním období působil

na archiv hlav. města Prahy, aby byly sestaveny rejstříky k sbírkám jmen a zápisům, resp., aby členové R. S. sami svými pracemi k sestavení jmenovaných rejstříků dopomohli.

SOUPIS RODOPISCŮ.

(Pokračování.)

(Členové, hledající vesměs vlastní rody.)

Aggermann Jan, Bakalář Karel, Balzárek Evermond, Dr. Bartfűněk Václav, Baudiss Josef, Baur Václav, Dr. Beníšek Jan, Berka Čestmír, Bilek J., Bílý Josef, Bisinger Bohuslav, Bohdal Leopold, Ing. Bohuslav Václav, Bohutinský J., Boltnar Jan, Bořický Otokar, Bouček Oldřich, Brandtner Emil, Brotánek Jiří Karel, Brom Josef, Březina Karel, Bukovský Ant., Burka Karel, Burian J., Dr. Cedrych Václav, Ceneffs Josef, Cibulká Karel, Cisar Rudolf, Consolascio Bernard, Čamr Frant., Čapek Miroslav, Čejka Jaroslav, Čermák-Třebenický Josef, Černík Bedřich, Černušák ze Chmelíště J., Dr. Černý Václav, David Karel, Dejmek Frant., Ing. Deyl Jaroslav, Doběš Frant., Dohnal Ludvík, Dobrý Theodor, Dr. Doskočil Karel, Doubek Ant., Doubek Otta, Dušek Frant., Dvořák Stanislav, Ehl Jan, Entner Hanuš, Exnar Frant., Felix Jiří, Ferulík Alois, Fiala Josef, Dr. Fischer Richard, Fleissig Jindřich, Dr. Franzl Oldřich, Freymann z Randeka, Ladislav Václav, Frey z Freyenfelsu, Funda Josef, Gabá Ladislav, Gec Vladimír, Gellner Pavel, Ing. Gentner Viktor, Geryk Ladislav, Glückselig Karel, Gollová Božena, Dr. Grégr Odolen, Grill Leoš, Gross Hynek, Haas Ant., Haassová Marie, Habich Ant., Hadač Václav, Dr. Hájek Josef, Dr. Hamza Mil., Haněl Josef, Hanuš Josef, Hanuš Ladislav, Ing. arch. Hanuš Oldřich, Hauňerová Jitka, Haužvic Egon, Heinic Ant., Dr. Helbling z Herzenfeldu Wili-bald, Dr. Heyrovský Jan, Mnsg. Hill Jan, Hladký Bohumil, Hlaváček Frant., Hlavenský Čeněk, Ing. Hlinka Alois, Holec Frant., Dr. Holejšovský Jaroslav, Holejšovský Jaromír ze Slavětína, Holejšovský Vlast. Ant., Holý Jan, Holý Ladislav, Honc Jaroslav, Dr. Horniček V., Horčička Frant., Horký Karel Vilém, Horský Stanislav Mikuláš, Dr. Hosák Vladislav, Houška Jan, Hrdina Karel, Hrdlička Richard, Hrubý Václav, Hrubý svob. pán z Gelenje, Hřebík Alexandr, Dr. Hynek Karel, Chmelář Vladimír, Chochole Ferdinand, Jakubíčka Josef, Janata Miroslav, Janda Frant., Janoušek Josef, Jaroměřský J., Jaroměřický J., Jarý Jaroslav, Jelínek Ant., Jeřábek Frant., Jeřábek Karel, Jihlavec Jaroslav, Jungmann Karel, Kadlec Fr., Karásek Bohumil, Karásek Frant., Karlík Václav, Dr. Kasandra Jan, Ing. prof. Kavka Josef, Ing. Kerner Josef, Ing. Kianka Václav, Klein Frant., Ing. Kletzel Jan, Dr. Klíč Otakar, Klika Jaroslav, Klíma Jaromír, Klíma Václav, Kněžourek Odon, Knobloch Karel, Kočí Oskar, Ing. Kojecký Frant., Koláček Frant., Kořinský J., Košut Ladislav, Kostelecký J., Kouba Ant., Koutský J., Kozák Boh., Kozák Václav, Král Rudolf, Král z Bohnic J., Kratochvíl Jiří, Krejčík J., Kreyza Josef, Křivánek Gustav, Kříž Jan, Dr. Křížek Frant., Kruliš J., Kšára Bedřich, Kučík Alois, Ing. Kulda Vojtěch, Kunc Felix, Kvapil J., Květ Jindřich, Kynčil Jiří, Lambl Adolf, Lamoš Boh., Landa Vavřinec, Langr Karel, Dr. prof. Laxa Otakar, Dr. Lexa Josef, Dr. Lifka Bohumil, Lintner Jan, Lupínek Frant., Maglič J., Mach Josef, Mašeš J. K., Maluška Stanislav, Dr. Markus J., Dr. Malý Jaromír, Malypetr Jan, Mareš Ant., Mareš Vojtěch, Maršílková Gabriela, Mašek Václav, Dr. Mattauch V., Dr. Mazaný Jan, Mělnický Ant., Mentberger Václav, Mička Ant., Mikulecký Drahomír, Mikulecký J., Mizera Rudolf, Moc Rudolf, Dr. Mokrý Theodor, Moser Zdeněk, Dr. Mottl Jan, Mráz Josef, Dr. Mužík Josef, Nápravník Václav, Náprstek Frant., Náprstek Václav, Navrátil Frant., Nedvěd J., Němec Miroslav, Neuman Vladimír, Neumanová Stella, Nešpor J., Nevole Jiří, Nežádal Stanislav, Novák J., Ing. Nowotny Josef, Nygrin J., Nyplová Zdenka, Dr. Opšíl Karel, Olišar Karel, Ing. Oliverius Václav, Opatrný Karel, Oždián Bedřich, Dr. Pačes Václav, Dr. Paleček J., Paleček Jaroslav, Dr. Palivec Viktor, Panenka Mojmír, Ing.

Pára Odon, Páral Karel, Pavlík z Mutic J., Pažout Karel, Dr. Pligzoach Artur, Pelikán Jan, Peregrí Jaroslav, Perfina Frant., Petrů Jan, Petrášek Josef, Dr. Petřtil Josef, Peťule J., Pilnáček Josef, Pirner Frant., Plánský Bohumil, Pokorný Ladislav, Polák Karel, Polák Václav, Polcar Frant., Pollický Frant., Polický Stanislav, Ponert Jan, Dr. Ponert Rudolf, Popper Jindřich, Dr. Potůček Jaroslav, Pour Jan, Pražák Frant., Dr. Preiss Jaroslav, Preis Jan Marie Ignat, Procházka J., Procházka svob. pán J., Prošek Václav, Pruner Josef, Dr. Přibyl Frant., Dr. Psotníčková Jarmila, Puc Vojtěch, Pulec Václav, Rab Frant., Reichl Petr, Rathouský Frant., Regner Květoslav, Reimánek Evžen, Regner z Horní Lukavice u Přeštic, Rež Frant., Režný Jan, Ing. Rosický Jan, Dr. Roubík Frant., Růžička Jaroslav, Rückl Ant., Rückl Hynek, Rückl Jan, Rybišar J., Rybová Jířina, Dr. Ryneš Václav, Seitl J., Samek J., Dr. Sameš Vincenc, Dr. Sedláček Jaromír, Sedláček J. V., Sekyrka Zdeněk, Ing. Schmidt Frant., Schaniel J., Scheiberg Jan, Simon Adolf, Sklenář Karel, Sladčík Jaromír, Slavík Emanuel, Smišek Jaroslav, Sobotka J., Sommer Boh., Soukup Rudolf, Ing. Spáčil Bedřich, Spudil J., Spurný Václav, Srbek F. J., Srstka J., Dr. Stavěl Alois, Strachovský Jaromír, Straka Frant., Ing. Suchý J., Dr. Svátek Frant., Svoboda Em., Svoboda Jilji, Dr. Svoboda Jan, Svoboda z Roudného Jan, Dr. Sinták Viktor, Skokan J., Šmejkal J., Dr. Šnajberk Karel, Šolc J., Šorm V. K., Špála Rudolf, Šrol Václav, Štěpán Zdeněk, Štovíček Václav, Štrympl Eduard, Dr. Švarc Vladimír, Švec Václav, Táborka Jaroslav, Tejkal Václav, Dr. Tůma Jan, Tvrzník Josef, Urban Viktor, Vach Miloslav, Valášek Bohuslav, Vaněk Frant., Vaničková Marie, Vendulák J., Věncovský Rud., Vepřík Rudolf, Vepřek ze Lhoty u Červeného Kostelce, Veselý Jaroslav, Veselý Otokar, Veselý Václav, Vettera Emil, Dr. Vita Rudolf, Vitáček Old., Vláčil Vladimír, Vlček Em., Dr. Vlk Jiří, Vodák Frant., Vojtěchovský Frant., Dr. Voneš Josef, Voneš Karel, Voráč Vladimír, Voříkovský z Kundratice Vilém, Vošický Eduard, Voska Jindřich, Vrána Frant., Wagner Jan, Waigant Honoré, Weyr Jíří, Dr. Wiesenberger Karel, Wokoun Vladimír, Wolf Jindřich, Zábrodský Karel, Zárubová Hanna, Dr. Zátka Vlastimil, Ing. Zelenka Jiří, Zemeck Method, Zita Josef, Zomek Bedřich, Zpěvák J., Zvěřina Ludvík, Zykmund Jiří, Žakavec Theodor, Železný Josef, Zenišek Tomáš, Žižka Václav, Žrout Josef.

(Pokračování.)

NAŠE ROVY.

ZA PROKURISTOU KARLEM KŘIKAVOU. Dne 11. února t. r. doprovodila delegace výboru Rodopisné společnosti k věčnému odpočinku na Olšany svého věrného člena a býv. pokladníka R. S., p. Karla Kříkavu, který zemřel 9. II. t. r. v Praze XII. v poměrně mladém věku 42 let. Zesnulý narodil se 31. I. 1901 v Praze, kde jeho otec byl presidentem policejního ředitelství, děd pak vrch. soudním radou a matka Žofie roz. Naprávilová, dcera ředitele cukrovaru. Zesnulý studoval v Praze a v Písku, kam se rodina přestěhovala, doufajíc, že zlepší zde zdraví otcovo. Zesnulý ovládal několik řečí a byl po odbor. studiu jmenován v poměrně mladém věku prokuristou „Úvěrové pojišťovny“. Jeho nevšední píli a výborné služby očenil ústav v posmrtné vzpomince. Vedle hudby věnoval se zesnulý rodopisné práci, k němuž jej přivedla záliba děda. Ta byla základem jeho rozsáhlého díla o rodech Kříkavů, doplněného obsáhlým jmenným rejstříkem. Zesnulý pro rod počal vydávat také rodový „Věstník“, který však pro nezájem širší obce Kříkavu přestal později vycházet. Ve výboru Rodopisné společnosti zastával zesnulý funkci pokladníka, až byl nucen pro nemoc se této vzdáti. Poslední léta zemřela mu po krátkém manželství chot, po niž zůstala 4letá dceruška. Všichni, kdo jej znali, zachovávají mu ve svých srdcích čestnou a milou vzpomínku.

Jiří Felix.

142. **Grill**, učit. němčiny a těsnopisu na měšť. škole v Praze XI, Lupáčova ulice.
163. **Holly**, jména tato se vyskytuje často také v Maďarsku. Dr. Holly byl lékařem v Ungwaru (Užhorodě), jeho bratr MgPh. Holly byl lékárníkem v Huzstu (Chustu). Kryl.
163. **Karel Holý**, obuvník, obchod. stříž. zbožím v Nové Pace č. 16. Zemřel 1910. Manželka Marie, roz. Kretschmerová z Nové Paky. Syn Karel zemřel ve věku 23 let r. 1880.
174. **Berka**, žije v Panoším Újezdě, p. Pavlikov u Rakovníka.
178. **Petrtil** (Petrill, Pettrille). Na mladoboleslavském gymnasiu studovali Jaroslav Petrtil, nar. v Pěčicích na Dobrovicku v l. 1893—1901, později farář v Kolodějích, pp. Běchovice u Prahy; Josef Petrtil, roz. v Studeckách u Loučeně na Nymbursku v l. 1903—1911. Ant. Petrtil, člen delegace amerických Čechů v r. 1885 do Prahy. Viktor Petrtil z Bystrice u Libáně, usidlen v Chicagu USA, Augustin Petrtil, český malíř v USA. Podrobnosti v redakci. J. Mach.
178. **Petrtil**: vyskytuje se na Poděbradsku, Jičínsku a Nymbursku. Podrobné záznamy o tomto jménu má J. Mach, Praha XIX, Hanspalka č. 999.
195. **Kavkové ze Slavětina**, viz dílo Ing. G. Trnky: „Město Říčany v minulosti i přítomnosti“.
209. **Rod Růžičků** žije ve Svinařově u Rakovníka, pošta Slabce. Růžička Frant., kácovský rychtář a kovář, nar. 1777. Frant. Růžička, švec v Kutné Hoře, r. 1720. Václav Růžička, krejčí a zvoník při farním kostele. Podrobnosti v redakci. K. Sklenář.
209. **Jakub Růžička**, chalupník z Málkova nebo Želkovic u Zdic, byl 19. IX. 1794 kmotrem při křtu Václava Sklenáře ze Želkovic čp. 2. Matrika Borek D/71.
- Matěj Růžička**, otec Tomáš, z Málkova 7, oddán 14. II. 1796 s Barborou, dcerou Matěje Sklenáře a Doroty, roz. Proškové z Chodouně (* 9. V. 1779). Matr. Chodounská B/269, fara Zdice.
211. **Rod Šlajšů** pochází z Novokdyňska. Adresa v redakci.
211. **Šlajs**, rody tyto přišly co „mistři polní“ (pastýři, kteří se také vyznali v léčení) z Bavor. Usedlé jsou na Klatovsku, Domažlicku a sousedství bavorském. Viz dřívější roč. čas. Rod. spol., kde o těchto rodech jsou podrobné záznamy. Kryl.
- Strach Václav má k disposici záznamy rodu Červenků z Hředel v redakci.
- Růžička**, adresy v redakci.
- Turinský**, adresy v redakci.
- Rod Urbanidesů z Benátek a Benešova**, původem Řeky, sestavil 83letý Vojtěch Urbanides z Modřan.
- Rody Doležalů a Pešků z Netina u Měřiny**, rody Sýkorů a Vaňků z Blízkova, okres Velké Meziříčí, na Moravě, má obšírně vypsány p. Viktor Urban, Brno 19, Mostní 91.
- Sobiškové** v Peceradech má obšírně sestaveny Jaroslav Sobišek, evident pojišťovny v Praze II, Spálená 14. Týž sestavil pro rodinou obec Pecerady radokmeny tamních hospodářů, což bylo vděčně kvitováno krajinským tiskem. Rod Sobišků ze Sobišovců u Brna a v Sedlici u Prčic sestavil prof. v. v. Sobiška v Jičíně. Obšírné záznamy v redakci.

Vydává svým nákladem Rodopisná společnost v Praze II, Těšnov 65. — Odpovědný redaktor Jan Petr. — Vytiskly Grafické závody Pour a spol. v Praze I, Waldhauseova 17. — Užívání novinových známek povoleno řed. pošt v Praze, čj. 77037/IIIa 1940. Dohledací poštovní úřad Praha 6. — Vyšlo 15. prosince 1942.